

2 SAMUEL

Davidtan Saúl ñukë ñuikania kua bana

1 ¹Usa 'ain ka Saúl ñukë 'ain David aín unikamabëtan amalecita suntárukama abámikin 'abiani Siclag kakë émanu kuan-tëkéankëxa, kuanx ka anu rabé nëtën bërúakëxa.

²Anu 'ixunbi ka Davidnën Saúl ka ain bakë bëchikë rabëbë bamaxa kixun 'unánma 'ikën, usa 'ain ka rabé 'imainun achúshi nëtë 'ikëbë anua Saúl 'ikë anuax uni achúshi aín chupa tukibukë 'ixun ain maxkánu chimaputan matakakiax 'itsaira masá nuituti kuatsini uakëxa. 'Ai ka anu bëbai David bétánain aín bémánanën me tikai tëtúbuti tsóbuakëxa. ³Usai 'ia iskin ka Davidtan ñukákëxa:

—¿Uinuax kaina mix ain? 'Ëx kana anua israel unikama 'ikë anuax abati uan:

—Kixun ka a unin kakëxa.

⁴—¿Uisai kara anuax 'ikanx? ;Kamina 'è kati 'ain!

—Kixun ka Davidtan karaishia-këxa.

—Kakëxun ka suntárukama ka 'akananibi abákanxa kixun kanan ka 'itsaira suntáru ka bamaxa —kixun a unin kakëxa—. ;'Imainun ka Saúl aín bakë bëchikë Jonatán abë bamaxa kixun kakëxa! ⁵Kakëxun ka ñukákëxa.

—¿Uisaxun kaina Saúl 'imainun aín bëchikë Jonatán ka bamaxa kixun 'unán? —kixun ka Davidtan an bana chanioi kuanke uni a ñukákëxa. ⁶Ñukákëxun ka a unin kakëxa:

—Anu kuantí sinanmaxi ain bashi Guilboa kakë anu kuan kuanकिनbi kana Saúl aín manë xëtökëmi kërëxax nikë isan, iskë-bëbi ka filisteo suntárukamax anúan 'akanankë caballonëan nirinkë 'imainun axa caballonuax 'akanankë suntárukaman 'urama obëtsinkin a nukui aia kana isan kixun këmëkin kakëxa. ⁷Iskëbëtan anribi kaxú bësukinbi aia iskin ka 'è kuëanxa. Kuënkëx kana a 'urama obiani kuan. ⁸Kuania ka ui uni kara isana 'èx 'ai kixun 'è ñukáxa, ñukákëxun kana 'èx kana amalecita uni 'ai kixun kan. ⁹Kakëxun ka 'urama onun kixun 'è kaxa, kakëx 'uramaira obiani kuania ka 'è kaxa, kana tëmëra-tisama tanin 'è kamina bëríbi 'ati 'ain kixun, 'aínbi ka bamatisa 'aish 'itsaira tëmëraíbi bamakëmapain 'iáxa. ¹⁰Usakin kakëxun 'urama okín kana 'an, 'aínbi ka 'ën iskëx pakëtankëx amiribishi nirutëkënti-samaira 'iáxa. Usa 'ikë 'axun kana aín maxkánua mañukë ain mañuti bianan kana aín mëñusuti aribi mi bëxúnti bian 'ën 'Ibu.

¹¹Usokin kakëxun kuati ka David 'imainun abë 'ikë unikama atun

chupa anun paëkin tukai, ¹²'itsaira 'atimokin sinani ini Saúl 'imainun ain bakë bëchikë Jonatán bamakë kuati 'ianan 'akanankian israel suntárukama Diosan 'akinkë 'ikëbi, bëtsi unikama abámikin 'akë a sinánkin bari kuantamainun añu ñubi pima samákankëxa.

¹³Usai 'ikin ka axa bana chanioi ukë bënë uni a Davidtan ñuká-këxa:

—¿Mix kaina uinu 'ikë uni 'ain?

—Kakëxun ka —'ëx kana bëtsi menu tsókë amalecita uni 'ai —kixun bënë uni an kakëxa.

¹⁴¿Kakëxun ka uisa kupí kaina 'atimokin 'akin Diosan ain unikaman 'apu 'inun kaískë uni a 'an? —kakin ka munuma banakin Davidtan, ¹⁵ain suntárunën kushi achúshi kuénkin kakëxa:

—¿Ënë uni kamina bëríbi 'ati 'ain! Kakëxun ka amalecita uni a bamatanun 'akëxa, ¹⁶'akëbë ka David kiakëxa:

—Mix bamakë ënëx ka mixi kamina min 'ucha chikínati 'ënbi kana Diosan kaískë 'apu 'a kixax kikë a kupími bamakë 'ikë kia-këxa.

**David bëunan mëskuti
Saúl 'imainun ain bakë
bëchikë Jonatán bënini
ian ñuikë bana**

¹⁷Ësai ki ka David Saúl 'imainun 'ain bëchikë Jonatán bamakë kuatankëx rabiti kantai kia-këxa, ¹⁸ëesai rarumati kiti bana ënë ka kamabi Judá menu tsókë unikaman 'unánti 'ikë, kixax ka

kiakëxa. Usa 'ain ka bëunan mëskuti ini kia bana ënë anua Israel unikama 'usai 'ikë ñuikin kuënëokë kirikanuribi kuënëo-këxa:

¹⁹“¿Israelkama ka 'itsaira masá nuitutia,

ax ami nishkë unikaman ka atún 'apu aín bashinuxun axa!

¿Nun suntárukama axa 'akánanti 'unanbu aka ami nishkë unikaman 'axa!

²⁰Usa 'ain ka Gatnu tsókë unikama kuatima 'ikën, 'imainun ka Ascalón emanu bëbakin a bana ñuitima 'iaxa,

filistea xanukamax ka a banakama kuati kuëëanan,

manámiki chirini kuëenti 'ikën, atux ka bëtsi ñu rabikë xanubu 'ikë usa 'aish.

²¹¿'Imainun ka anu mitsux 'ikankë

Guilboa kakë aín bashi ax 'uí 'imainun nibítan 'ibúkin chabokëma 'iti 'ikën,

anuax ka 'aisamaira Israel unikama bamaxa!

Anuxun ka axa rakuétimaishi 'akánanti 'unánkë unikama 'axun

'ain manë parókë ami nishkë unikaman aín 'ibu 'atankëxun amákanxa.

Anuax ka Saúlnën manë parókë aín

- 'ibu bamakë 'ain, aín
ichukë ax taën amákin
chuokankëx aín ichukë ax
nëtéaxa.
- 22 Uinsaranbi ka Saúl 'imainun
Jonatánnën ami nishkë
unikama 'atankëxun aín
imin aín pia xëpukan
kakëma 'aish aín xubunu
uama 'ikën,
'imainun ka 'ain manë
xëtökë ain pia axa
'akánanti 'unánkëira
unikaman imin 'anan aín
xënin xëshibëtsini aíma
'iama 'ikën, kiax ka David
kiakëxa.
- 23 Saúl 'imainun Jonatán ax ka
kamabi israel unikaman
axa upí uni 'ikë nuibakë
'iakëxa,
'ianan ka tsókëpan 'aish
'íasabi ñuaxi atubë
ënanankëma 'ikën.
¡Ax ka tètëkamë 'ëo
nuankësamaira 'ianan!
¡Paru 'inuán kushisamaira
'iakëxa!
- 24 ¡Israelnu 'ikë xanukama Saúl
sinani ka inkan,
an ka lino 'akë chupa
minanën mëskukin pukukë
mitsu pañumiakëxa,
pañumianan ka chupa kurin
chëxëokin upíira okin 'akë
mitsu 'inánkëxa!
- 25 ¡Uisai 'akanani kara axa
rakuétimaishi 'akánanti
'unáinra unikama
anuaxa 'akanankënuax
bamakanxa!

- ¡Jonatán ka numi nishkë
unikaman 'akëx ain bashi
chairukënuax bamaxa!
- 26 'Aisamaira kana mi sinani
masá nuituti bëunan
mëskutin.
¡Jonatán 'ën xukén
'akësamaira okin kana mi
nuiban!
¡Min kamina 'ítsaira 'ë
'upíira okin nuiban!
'Ëx kana 'ën xanu
'akësamaira oi mibë
nuibanankën.
- 27 ¡Uisai 'iax kara axa
rakuétimaishi 'akánanti
'unáinra unikama 'ain
'akanankënuax bamati 'ik!
¡Atúxa anun 'akanankë aín
manë xëtökëkama ka
'atima okë 'iaxa!"

**David Judá menu 'itabati
'apu 'ia ñuikë bana**

- 2** ¹Usai kitankëxun ka Davidtan
Dios abë banakin kakëxa:
—¿Judá menu 'ikë ëma achú-
shinu karana 'ëx kuantima 'ain?
Kakëxun ka Diosan kakëxa:
—Kamina kuantí 'ai kixun
kakëxa. Kixuan kakëxun ka
Davidtan ñukákëxa:
—¿Uinu karana kuantí 'ain?
Kixun ñukákëxun ka Diosan
kakëxa:
—Hebrón kakë menu kamina
kuantí 'ain. ²Kixuan Diosan kakëx
ka David 'ain xanu rabé buani
kuankëxa: Kuankin ka Ahinóam ax
ka Jezreel kakë ëmanu 'imainun
ka Abigail Nabal kakë uni an

raenkëa bikë ax Carmel kakë ëma anu tsókë 'iakëxa. ³Usa 'ain ka kuankin abë tsókë unikama aín aintsikëñunbi buani kuanx Hebrón kakë ëma chukúma anu 'iakëxa.

⁴Anuxun ka Judánu 'ikë unikaman timéxun David atun 'apuisa 'inun kixun anu bëbakë anëakëxa.

Anuxun ka uni raíritan David ñuixuankëxa Jabés kakë ëmanu tsókë Galaad menu 'ikë unikama insa Saúl ñukë mainkanxa kixun, ⁵kakëxun ka Davidtan anu 'ikë unikama kamikin ësokia katánun uni xukin kamiakëxa: “Diosan ka mitsu 'upiokin nuibakin 'akinti 'ikën, mitsun kamina Saúl ñukë 'ikë upíokin mainkakën. ⁶Usa 'ain ka Diosan mitsu nuibakin 'akinti 'ikën: 'Akimainun kana 'ënribi mitsumi usakin 'akë a kupí nuibati 'ain. ⁷Usa 'ain kamina kushi okin sinani nirukanti 'ain, mitsun 'ibu Saúl ñukë 'ain ka Judá menu tsókë unikaman atun 'apu 'inun 'ë anëaxa usa 'ain.”

**Israel menu 'ianan Judá
menuribi David 'apu 'ia
ñuikë bana**

(1 Cr 11.1-3)

5 ¹Usakin 'akë basikëbë ka kamabi Israel unibu aín ñakánu ñakánu 'ikë akaman Hebrón ëmanu, kuanxun abë banakin David kakëxa: “Nukamax kananuna min aintsi 'ibu 'ain. ²Bërámabi ka Saúlnën ax 'apu 'ixun minmi asérabi Israel kama 'akanani kuania buánun

'amiakëxa. Usa 'ikë ka Nukën Ibun mi Israel kaman 'apu 'ixunmi upiokin 'akinun 'imiaxa.”

³Ësakian an 'aia, 'unánxun ka kamabi Israel unibunën Hebrónnua 'ain anu rikianxun ësakin David kakëxa, kakëxun ka uisakin kara ax 'apu 'ixun 'ati 'ikë a ñuixunkin Diosanbi unánun kakëxa. Usakin kakëxun ka atúnbi Israel unibunën 'apu 'inun anëakëxa. ⁴Treinta baritiañu 'ixun 'apu 'ikin pëua 'aish, ka David cuarenta baritia 'imi 'apu 'iakëxa: ⁵Hebrón menuax ka Judá unibunën 'apu mapai 'imainun rabé bari inúmi 'itankëx mapai achúshi 'imainun achúshi 'uxë 'imi 'apu, Jerusalénnuribi kamabi Israel unibunën 'apu 'ianan, Judá menu 'ikë unikaman 'apuribi treinta y tres baritia 'apu 'iakëxa.

**Davidtan aín
suntárukamabëtan Sión
kakë ëma bia ñuikë bana**

(1 Cr 11.4-9)

⁶Aín unikama buani ka David 'apu 'aish anuxun jebuseo, unikama anu tsókë akama 'anux Jerusalén menu kuankëxa. Kuankë 'ikë ka jebuseo unikaman atun ëma buínarakin këñëarakë 'ain, anun atsintisama sinani ami kuaikin David kakankëxa: “Mix anu atsintisama ka nun me ënëx 'ikën, nun suntárukama bëxuñu 'ianan aín xo 'atima 'aish masari nikë 'aínbi kamina mitsux ënu atsintsianma.” ⁷Usakin kakëxunbi ka aín suntárukamabëtan

Davidtan Jerusalén ëmanu 'ikë suntárukama ñatankin biakëxa, usakin 'axun ka Davidtan ëma kakin anëakëxa, anëa 'ikë ka usakin anëkankëxa. ⁸Usa 'ain ka Davidnën usakin kamina anuxun 'ati 'ai kixun aín unikama kakë 'iakëxa: “jebuseo unikama 'akin kamina anúan 'umpax kuantí 'akë kini anun, atsíkin kamina kamabi uni bëxuñu 'imainun, aín xo 'atima masari nikë uni, akamami kana 'ëx nishin usa 'ain a këñukin 'ati 'ain.” Usa 'ain ka a ñui a 'unánti bana ësai kia: “Uni aín niti upíma 'imainun, aín xo bamakë masari nikë a unikamax ka anuxun Dios rabiti xubunu atsintima 'ikën, ki ax ka unikamax kiakëxa.” ⁹Usakin aín suntárukama ñatankin bianan unikama 'atankëx ka David, a ëmanu tsóti kuankëxa, usa 'ikë ka Davidnën ëma kakin anëakëxa, 'imainun ka anu 'ikin buinarakin aín ëman 'ikë kinikama abi maxábëtan, me tëin bëtaskin anu 'apu 'ikë xubu anubi sënëónkin këñemiakëxa.

**Hiram kakë 'apun aín
menuxun an ñu 'unánkë
unikama Davidnu xúá
ñuikë bana**

(1 Cr 14.1-2)

¹⁰Usakin Dios kamabi kushiñu an 'akinkëxun Davidtan 'akëx ka kamabi ñu upí 'iakëxa, usakin 'aia ka Diosanbi 'akiankëxa. ¹¹Usakían 'akëbëtan ka Tiro ëmanu 'ikë 'apu Hiram kakë an, anu kuankian bëtsi menu 'ikë 'apu añu kara 'aia kixun

iskë aín unikama Davidnu kuantanun xuakëxa, xukin ka carpintero kama 'imainun an maxá ramëniokin mëníokë a 'ianan, kunxan tëapakë akama tapan 'abiankin parúmpapan buánxun anu 'apu David 'iti xubu 'axuntanun kixun xuakëxa. ¹²Usakin kamabi ñu 'akin ka Davidtan Diosanbi ka Israel unibunën 'apu 'inun 'ë 'imi axa kixun 'unánkëxa, 'imainun ka anbi 'apu 'ixun ëma upí 'itanun mëníonan, Israel unikama upíokin 'akinun 'amiakëxa.

**Davidtan bakë
bëchikëkama ñuikë bana**

(1 Cr 3.5-9; 14.3-7)

¹³Hebrón kakë menu ax kuanx Jerusalén ëmanu tsókin Davidnën, anuxun aín xubu anua 'ikë xanukama bianan, an ñu 'axunkë xanukama aribi bixun atumiribi bëbu 'imainun xanu okinribi bëchipakëxa. ¹⁴Aín bëchikëkama Jerusalén ëmanu tsókia bakë bëchipacëkama atun anë ka 'iakëxa: Samúa, Sobab, Natán, Salomón, ¹⁵Ibhar, Elisúa, Néfeg, Jafía, ¹⁶Elisamá, Eliadá 'imainun Elifélet akamax ka aín bakë bëchikëkama 'iakëxa.

**Abë 'akanankin Davidtan
filisteo suntárukama
kupitanunma 'a bana**

(1 Cr 14.8-17)

¹⁷Israel unikaman ka atun 'apu 'iti David anëaxa kixun ka filisteo suntárunën kushikaman kuakëxa, kuabiani ka a 'akatsikíax a bari

kuankankëxa, 'aínbi ka David anua 'ikë anuax kuantankëx aín suntárुकamabë unëké 'iakëxa. ¹⁸Usa 'ain ka filisteo suntáru-kama anu kuanx, aín bashi Refaim kakë me sapan kiankë anu 'iakëxa. ¹⁹Usai atux 'imainun ka, Davidtan ëné ñuikin abë banakin Dios kakëxa:

—¿Filisteo unibunën suntáru-kama karana 'akanankinti 'ain? ¿'Ë kaina atu 'aia 'akinkin kushioti 'ain? Kakëxun ka Diosan kakëxa:
—Asabi ka, kamina atu 'ati 'ain, 'aia kana mi 'anun mitsu 'akinti 'ain.

²⁰Usakian ñukákëxuan kakëx ka aín suntárukama uani kuanx David Baal-Perasim kakë me anu bëbakëxa. Anu bëbaxun ka anuxun filisteo suntárukama kupitanuma 'akëxa. Usa 'ain ka David anuxun 'akë a ñui ësai kiakëxa: “Diosan ka baka kushiira xobuti bëchunkë usaribi 'ixun 'ëmi nishkë unikama 'anun 'ë uanxa.” Anuxun usakin 'axun ka Baal-Perasim kakin anëakëxa. (Ëné banax ka Diosan ka anun kuantí bai nu 'axuanxa ki kikë 'ikën.) ²¹Usakian 'akëx abákin rakabiania ka filisteo unikaman rabikë ñukama David 'imainun aín suntárukaman biakëxa.

²²Usai 'ian basikëbë ka filisteo suntárukaman amiribishi Rafaim kakë me sapankiankë anu ritëkënkuaatsiankëxa, ²³ritëkënkuaatsinkë 'ain ka abë banakin David ësokín Diosan kakëxa:

—'Akin kamina 'ashi buinxun atu 'atima 'ain, anua bukukankë

a kaxú kuainakëkin bëarara-tankëx kamina anua bálsamo kakë i nikë anu bëbakín 'ati 'ain. ²⁴Anu bëbakín kamina anun nikiani kuankëbëa bálsamo i pëi chushirukë banaia kuati 'ain; ax ka rëkuénkiani kuankësa 'iti 'ikën, usai 'ikëbë kuankín kamina min suntárukamabëtan, filisteo suntárukama 'ati 'ain.

²⁵Usakin kakëxun ka Davidnën uisakin 'anun kara Diosan kaxa usakinbi 'akëxa, 'akin ka filisteo unikama Gabaón kakë ëmanuxunbi 'abianxun Guézer kakë ëmanu bëbakín 'akëxa.

**Uisoxun kara bunántisa
okin 'akë anua Diosan bana
kuënëokë nankë a takuti
'ikë kixun Davidtan sinan
ñuikë bana
(1 Cr 13.5-14)**

6 ¹Achúshi nëtën ka Davidnën amiribishi bërâma kaískë treinta mil suntárukama a timëtëkëankëxa. ²Usokin 'abiani ka Baalá 'ikëbia Quirat-jearim kakinribi anëké axa Judá menu 'ikë anuax aín treinta mil suntárukama buani, uisoxun karaisa bunántisa okín 'akë anua Diosan bana kuënëokë nankë a buánti 'ikë kixun tani kuankëxa, ax ka Israel kaman Dios kamabi kushiñuira 'ianan aín ángel pëchiñukama usamaira ainan 'iakëxa.

³Kuantankëx ka anua Abinadab kakë uni 'ikë bashi manan anua aín xubu 'ikë anu bëbakëxa. Anuxun ka raíri unikama

bunántisa okin 'akë anua Diosan banakama kuënëoxun nankë a biakëxa, bitankëxun ka anun ñu nikintia 'akë ióira anu 'arua-këxa. ⁴Arukë ka Abinadab kakë uni aín bakë bëchikë rabé Uzá 'imainun Ahió an burron anu ñu 'aruxun nikinti anu 'arukëa nirinbiankëbë Ahió ax rëkuéankiankin buánkëbë Uzá ax tsiánkiankin buánkëxa. ⁵Usokian buánkëbë ka, a kaxú David 'imainun abëa kuankë unikamax Dios rabi kuëni aín kushibëbi ransakin atun sharíkati sharikamainun manë parókë 'amainun atun arpa 'anan mëkënan mëekin banamikë akama kuëenkin 'akankëxa.

⁶Usai 'ikiani kuani ka anuxua Nacónnën aín trigo tákati kakë 'ikë 'unánkë, anu nukutibi an bunántisa okin 'akë anu 'arukë a nirinbiankë burro ax ñumi tatíki nipakëisari 'iaka Uzánën mëshpakín nipakëti rabanan tuinkin biakëxa. ⁷Usakia bunántisa okin 'akë, aín mëkënan Uzánën tuinkin bikë ka Diosan xuatemati nishkin anuxunbi bamanun 'imikëx Uzá bunántisa okin 'akë a tanainbi nipakëti bamakëxa. ⁸Usokian Diosan Uzá bamanun 'imia isí ka David 'itsaira masá-nuituti iankëxa, usakian anuxun 'imikëka a me Peres-uzá kakin anëakëxa, usokinbi ka bërí nëtë kamanbi anëkania. ⁹Usakia 'an ka a nëtën David 'itsaira Diosmi rakuéakëxa, rakuéti ka ësai kia-këxa: “¡Ën kana asérabi bunántisa okin 'akë anua Diosan bana

kuënëokë nankë ënë buánti sinaniman!” ¹⁰Usai kitankëxun ka Davidnën amiribishi bunántisa okin 'akë anua Diosan banakama nankë a Jerusalénnu buántisama tankëbëtan ka, achúshi filisteo uni Obed-edom, axa Gat kakë ëmanu 'ikë aín xubunu nankëxa.

¹¹Usokian Davidnën anu namikëx ka bunántisa okin 'akë anua Diosan banakama kuënëokë nankë ax Obed-edom aín xubunu achúshi 'imainun rabé 'uxë 'iakëxa, usakin a unin xubunu nankë 'ain ka Diosan a uni 'itsaira 'akianan aín aintsikamaribi 'akian-këxa.

**Davidnën bunántisa okin
'akë anua Diosan bana
kuënëokëkama nankë a
Jerusalénnu buan
ñuikë bana**

(1 Cr 15.1—16.6)

¹²Usa 'ain ka unikaman 'apu David ñuixunkë 'iakëxa, bunántisa okin 'akë aín xubunu nankë 'ain ka Obed-edom aín aintsikama 'imainun aín ñukama këñunbi atun ñu upí 'inun Diosan 'akinia. Usokian kakëx ka David Obed-edom aín xubunu kuëenkiani kuanxun bunántisa okin 'akë a bibiankin Davidnën ëma kakë Jerusalénnu buánkëxa. ¹³Usokin buani kuankia bunántisa okin 'akë anua Diosan bana kuënëokëkama nankë a buani kuania mapai achúshi 'imainun achúshiti nikiani men unikama kuankëbëtan ka Davidnën achúshi vaca

bënë 'imainun achúshi carnero xuaira rëxun Dios rabikin xarokëxa. ¹⁴Usa 'ain ka David chupa efod lino 'akë a pañuax kuani 'ain kushibëbi kuëëni ransakiankëxa, ¹⁵usai David 'ikëbë ka abëa kuankë raíri Israel unikamax an bunántisa okin 'akë buánkëkama a rëkuémbiania kuankë akamaxribi kuëëni sharákiani kuankin, atun a banoti 'akë banobiankëxa.

¹⁶Usakin bunántisa okin 'akë anua Diosan banakama kuëneökë nankë, a buani anua David 'ikë ëma anu bëbakania ka Saúlnën 'ini bëchikë Micalnën aín xubu xëkuë chukúma manámi 'ikë anun isakëxa; iskëxbi ka aín bëné David ax kuëëni chirinkin ransakia Dios rabikë ax ainan 'aisama 'iakëxa, usa 'ain ka ami 'atimakin sinánkëxa. ¹⁷Usokin buánxun ka anu nantia aín unikama xubusa okin chupa 'amikë a mëu nanun 'amiakëxa. Usokin anu nantankëxun ka Davidnën ñuina rëtan-këxun 'aímai këñutanun Dios xaroxuanan anun mëñonanti aribi xarokëxa, ¹⁸usokin ñuina xarokin sënëontankëxun ka Davidnën kamabi Israel unikama ësokin kakëxa, kamabi mitsun 'akë ñukamax ka Nukën 'Ibu Dios kamabi kushiñuira an 'akinkëx upí 'iti 'ikën, ¹⁹usai kia David sënënkëbëtan ka kamabi israel uni bëbu 'imainun xanukamanribi pán harina akë a 'imainun cha okían batokin 'akë akama këñun nami xuikë tëxëkë akama 'imainun uvas ëskakë akamabi mëtikankëxa.

Usakin 'atankëx ka kamáxbi atun xubunu rikiankëxa.

²⁰Usai kuankantámainun ka David aín xubunu aín xanu isi kuankëxa; kuankin aín xubunu nukúkin iskëxbi ka aín xanu Mical Saúlnën 'ini bëchikë, ax kuania isbëtsini ukin kakëxa:

—¡Bëri kamina mix Israelkaman 'apu 'aíshbi usai 'iax asábi bërúan, min kamina an 'ë ñu 'axunkë xanukaman ka isia kixun sinanimaishi uni nishkë 'ikësaira rabinima usai 'ian! ²¹Kixuan kakëxunbi ka Davidnën kakëxa:

—Asérami kana 'ëx unin ismainun ransan ax ka 'ëbi usai 'isatani 'ikëma 'ikën. 'Ëx kana Dios an 'ë kaisa a rabi usai 'ian, an ka min papa 'ianan min aintsikama 'akinma Israel kaman 'apu 'inun 'ë 'imiakëxa. Usa 'ain kana a rabi usai ransai 'ian. ²²Usa 'ain kana 'ëx bërí ñuma 'iti 'ain; min kuëñxumi usai 'inun 'ë kakëx, 'aínbi ka a ñuikimi 'ë kakë xanukaman uisa uni karana 'ëx 'ai kixun 'unánkin 'itsaira 'ë nuibati 'ikën. ²³Usa 'ain ka Mical ax Diosan usai 'iti 'imikëx, aín ñuti nëtë 'itámainun tuakëma xanu 'iakëxa.

**Diosan David
upiokin sinánxunkin
'akinxun ka bana**

(1 Cr 17.1-27)

7 ¹A 'urama 'ikë amia nishkë unikama Diosanbi 'amikëxun kamabi 'atankëx ka anua 'iti 'apun xubunu kuanx anu 'ixun ka Davidnën, ²an Dios kikë bana uni ñuixunkë Natán kakëxa:

—Uisa 'ixun karana 'ën anu 'apu 'iti xubu kunxan tukapaxun upíokin 'akënu 'ixun, Dios bunán-tisa okin 'axunkë axa chupaishi 'akë xubu 'ukëmëu nankë 'ikë isti 'ain, ax ka 'ën iskëx upíma 'ikën.

³Kakëxun ka Natánën kakëxa:

—Uisakin 'akatsi kixun kaina sinani usakin kamina 'ati 'ain, 'aia ka Diosan mi 'akinti 'ikën. ⁴Aínbi ka a imébi ami mërakin Diosan Natán kakëxa: ⁵“Anu kuanxun kamina 'ën uni David abë banakin ësokin kati 'ain, 'ëx Dios 'ixun kana ësakin kan: Mix kamina an, 'ë anuxun Dios rabiti xubu 'axúnti uni ama 'ain. ⁶Anun 'ën Egipto menua Israel unibu chikía, a nètëkamanbi 'iama 'aish kana bërñbi usabi 'aish, uínsarabi anuxun 'ë rabiti xubunu 'ikëma 'ain, usa 'ain kana xubusa okin chupaishi 'akë anu kuanx 'ën unibëshi banakën. ⁷Kamabi nètën anun atubë 'ëx 'ikë anun kana, uisaxunbi 'ën unibu Israelkama 'akinun 'apu anëxun, atun kushi achúshibi 'ë kamina anuxun Dios rabiti xubu achúshi kunxan tukapaxun 'axúnti 'ai kixun káma 'ain. ⁸Usa 'ain kamina, 'ën uni David ësokin kati 'ain, 'ëx Dios kamabi kushiñu 'aish kana ësai kin: 'Ën kana anuxun bërúanti 'akë anuxua aín ñuina bëruiabi a ëmikin chikían 'ën chikixun kana a unikaman 'apu 'inun 'imiakën; ⁹'imixun kana uinu kara kuania anubi abë 'ixun bërúan. Bërúanan kana kamabi ami nishkë unikama këñukin 'anun 'amia, 'amíanan kana usakin ñu chaira 'aia iskian,

ënë menu 'ikë an ñu upíokin 'akë 'apukama 'akësaribi okin, nuibanan an ñu 'aia isi kuëënun 'imian. ¹⁰Usakin 'anan kana achúshi me anua 'ën unibu Israel 'iti bian, bixun kana atunabi 'ain anu 'inun 'inan, anu 'iaka uínbi ubioima 'imainun an bëtsi ñu 'atima 'akë unikamabi, bëráma 'akansa okin ubiotima 'ikën, ¹¹axa 'ën uni Israel unikaman 'apu 'inun uni 'imikin kana. 'Ën amia nishkë unikamabë 'akanantëkënima nuibananishi tsónun atu 'imiakën. 'Imainun kana aín rëbúnkikama kana uínbi ubiotima oia tsónun 'iminuxun 'ai kixun 'unámikin kakën, ¹²usa 'ain kana anúnmi ñuti nëtë 'ikëbëtan min bakë bëchikë achúshi nëtétimokin mërámikin axa 'apu 'inun 'imiti 'ain. ¹³'Imikëxun ka an anuxun 'ë rabiti xubu achúshi 'ë 'axúnti 'ikën. 'Imainun kana 'ën 'apu 'imikin nëtétimoia xëñibua 'aínbi ax 'apu 'inun 'imiti 'ain. ¹⁴'Ëx aín papasa 'imainun ka, ax 'ën bakë bëchikësa 'iti 'ikën, 'ën kana ñu 'atima 'aia i pëñan bixun anun rishkikin, tëmëramiti 'ain. Kamabi unían aín bakë bëchikë 'atima ñu 'aia 'akësaribi okin, ¹⁵'aínbi kana 'ën nuibakin Saúl 'akinkin ëansa okin a 'atima 'ain, usakin 'axun kana Saúl chikíanan mixmi 'apu 'inun mi 'imiasa okin a 'atima 'ain. ¹⁶Min rëbunki 'imainun mix 'apu 'ikë ax ka 'ën bërúankëx uisabi 'ikëma 'iti 'ikën, 'imainun ka mix anu tsóti ax anubi 'itiokin nankë 'iti 'ikën.”

¹⁷Usokin ka Natánën kamabi ënë banakama David ñuixuankëxa,

upíokin ka an namákian kuakë-sabi okin ñuiakëxa. ¹⁸Usakian ñuixunkë anu atsíanx abë banati 'akë anu atsíanx abë banakin ka, Davidtan Dios kakëxa: 'Ën 'Ibu Dios kushiira, ¿ui karana 'ëx 'ain, 'ën aintsi 'ibukamaribi ka ñuma 'ikë unin isia, usa 'aínbi kaina uisaxun 'ë 'apu 'inun 'imian? ¹⁹¡Imainun ka min ñuikë banaxa chamara 'aínbi min 'ati ñukama chaira 'ikën, 'Ën 'Ibu Dios 'ëx kana min uni 'ain, min kamina 'ën aintsi 'ibukaman rëbúnki ñui usakin ismina 'apu 'iminuxun 'ai kiakën! ¡Uinu 'ikë achúshi unixi ka mix Dios 'ixun upíokin sinani kikëσαι banati 'aíma 'ikën! ²⁰¿'Ën 'Ibu Dios min uni 'ixun karana uisa banaribi mi kati 'ain? ²¹Kamabi a 'akatsi mi kia ñu a kamina aséرابي, bëtsi ñukamasamaira 'itánun, upíokin min 'ain 'ën aintsikaman isti kuëënkín, 'ën 'unánun; ²²usa 'ain kana mishi rabikin kai 'Ën 'Ibu Dios, ¡min 'akë ñukama ka chaira 'ikën! Usa 'ain ka bëtsi uni misaribi 'aíma 'ikën, 'imainun ka uinubi bëtsi ñukama a unin rabikë misaribi 'aíma 'ikën. ²³Min uni Israel unibu ñuikín kana mi kain, ¡bëtsi menu 'ikë ëmanu 'ikë unikama atusaribi ka 'aíma 'ikën, atux ka ënë menu 'ikë bëtsi unikabëtan sënëmma 'ikën! 'Ën 'Ibu Dios min kamina min uni 'inun atu chikiankën. 'Imainun kamina 'aisamaira 'ixun bana sinankian upíokin ñu 'anun atu 'amian, min kamina min unikama Egipto menua chikínbëtsinkín

atun ismainunbi bëtsi menu 'ikë unikama 'imainun atun rabikë dioskama këñunbi këñuakën, ²⁴Min kamina Israel unibunëxa xëñibua 'aínbi min uni 'iti kuëënxun usakin 'akën, 'anan kamina mix Dios 'ixun usakin 'akë 'aish nun Diosribi 'iti 'ain.

²⁵“Usa 'ain kamina mix Dios 'ianan dioskaman Dios ira 'ixun min uni 'ikëmi 'ë kakë banakama, manukinma sinánkin 'ën rëbúnkinën babakama, mixmi kiásabiokin 'akinti 'ain. ²⁶¡'Ën kana usakinmi kakëxa atux mi sinani mimi katamëti ënima xëñibua 'aínbi mi rabianan min anë ñui kamabi menu 'ikë unikaman kuatanun, min kamina upíokin ñu 'ai kixun ñuiti kuëënin, 'imainun kana min uni David 'ën rëbúnkinkama upíokin sinánkë unibu 'ikëmi, min upíokin 'akinti kuëënin! ²⁷Dios min kamina mix kamabi kushiñu 'ixun uisakin kaina 'ën rëbúnkinën babakama xëñibua 'ain, 'ati 'ai kixun 'unámikin 'ë kan; usa 'ain kana 'ën min uni 'ixunbi sinánkimaishi mi kain. ²⁸Mix kamina Dios 'ianan dioskaman Dios ira 'ain, mix kamina aséرابي këmëima banain. 'Imainun kamina min uni 'ikë 'itsaira nuibakin mimi katamëtia 'ë ënkëma 'ain, ²⁹usa 'ain kamina, kuëënkín upíokin sinánxunkín, 'ëx min uni 'ain xëñibua 'aínbi 'ën rëbúnkikama bërúanti 'ain. Nun 'Ibu Dios min kamina kan, min upíokin sinánxunkëx ka 'ën rëbúnkikama atux xëñibua 'aínbi upitax tsóti 'ikën.”

**Davidtan Mefi-bóset
kakë uni upiokin
'akian ñukë bana**

9¹Achúshi nètën ka Davidtan aín unikama ñukákëxa: “¿'Aima kara Saúlnën aintsikama achirabi 'ik? 'ën Jonatán a sinánkin 'akinun.”

²Kia ka bëtsi unin kakëxa, anu ka an mi ñu mëëxunti uni achúshi Saúlnën aintsí Sibá kakë 'ikën, kakëxun ka anu 'ikënuá unun Davidnën kamiakëxa. Kamikëxa aia ka Sibá kakë a 'apun ñukákëxa:

—¿Mix karamina Sibá kakë uni a 'ain?

—'Ëx kana an mi ñu 'axúnti a 'ain —kixun ka kakëxa.

³Kakëxun ka 'apun ñukákin kakëxa:

—¿Anu kara Saúlnën aintsí 'ën nuibakin Diosan anën ñu 'axúntisa 'ítima 'ik? Kakëxun ka Sibánën kakëxa:

—Anu ka Jonatánën bëchikë achúshi aín taë amorabébi 'atimakë 'aish nikëma ax 'ikën.

⁴Kakëxun ka —¿Uinu kara ax 'ik?

—Kixun 'apun ñukákëxa. Ñukákëxun ka kakëxa, —ax ka Lodebar émanu 'ikë Maquir Amiel kakë uni aín bëchikënen xubunu 'ia —kixun ka Sibánën kakëxa.

⁵Ësakin kakëxun ka Davidtan anua 'ikënuá bitánun bëtsí uni xunun kixun kakëxa; ⁶kakëxuan kamikëx ka Mefi-bóset Jonatánën bëchikë Saúlnën xuta uakëxa, 'ai ka Davidnën 'ikënu bëbakuatsini

ami ñanati 'ain bëmánanën me tikai 'iakëxa.

¿'Ikëbë ka munuma banai Mefi-bóset kai! —David kiakëxa. Kia ka Mefi-bósetnën David kakëxa:

—Añu mi 'axúnti kaina kuëënin a kana mi 'axúnti 'ai kixun kakëxa.

⁷Kakëxun ka Davidtan kakëxa:

—Rakuëama kamina 'iti 'ain, 'ën kana mi upiokin 'akinti 'ain, min papa Jonatánën ka bana a sinánkin. Usa 'ain kana kamabi me min xuta Saúlnan 'ia a mi 'inántëkënun 'amiti 'ain, 'imainun kamina 'ën xubunuxunbi pinun mi 'imiti 'ain. ⁸Ësokin kakëx Mefi-bósetnën ami ñanati 'ikin kakëxa:

—'Ëx kana an mi ñu 'axúnti 'ain, 'aínbi kana 'ëx añubima 'ain, usa 'ain kana 'ëx mix 'apu 'ixun usakin kaisama 'ain, 'ëx kana achúshi kamun bamakësa 'ain.

⁹Usa 'ain ka 'apun Sibá ax irapaian Saúlnën ñu bërúankë 'ia a kuënxun kakëxa:

—'Ën kana 'unan ami ñu mëëxuan Saúl aín xutan ñukama a kana kamabi 'unan 'imainun kana aín aintsikamanan 'ia aribi 'unan. ¹⁰Usa 'ain kamina min bakë bëchikë bëbukama 'imainun an mi ñu mëëxunkë unikamabëtan aín menu ñu 'apákëxa bimia bitan-këxun bukunxunti 'ain, usakin 'axunkëx ka a piti 'ain aintsikaman 'iti 'ikën, 'aínbi ka Mefi-bóset aín xuta 'ën xubunuxunbi pi 'inuxun 'aia. Kakëxun ka Sibá quince bëchikëñu 'imainun veinte uni an ñu mëëxunkëñu, ¹¹an 'apu kakëxa:

—Kamabi min kakë ñukama ka an mi ñu mëëxunti uni ënën 'ati 'ikën. Usa 'ain ka Mefi-bósetnën Davidtan bëchikësa 'ixun 'apun xubunuxunbi pi anubi 'iakëxa. ¹²Imainun ka achúshi bëchikë chukúma Micaías kakin anëkéñu 'iakëxa, usa 'ain ka kamabi unikama Sibá aín xubunu 'ikë atux Mefi-bóset ñu mëëxuni 'iakëxa. ¹³Aínbi ka Mefi-bóset ax amorabébi 'ain taë 'atimakë 'aish Jerusalén ëmanu tsóakëxa, usa 'ixun ka 'apun xubunuxun pi anubi 'iakëxa.

David Betsabé kakë xanu abë 'ia ñuikë bana

11 ¹Anúan 'apukamax 'akanani kuanux aín suntárukamabë anu 'ikë anuax 'uri kuantankëx timéti nëtë 'ikëbëtan ka Davidnën comandante Joab Israel suntárukama buántanun kixun xuakëxa, xukëx kuanxun ka amonita suntárukama atubë 'akanankin 'akëxa, 'atankëxun ka Rabá kakë ëma a bikankëxa. 'Aínbi ka David atubë kuanima Jerusalénnubi bërúakëxa.

²⁻⁴Achúshi nëtën ka aín xubunu tanti baiti David xupinbukëbë chikífax tékitsi manámia 'akë anu kuantkëxa, kuantankëx anu nikinbi ka achúshi xanu upíra upí 'ain pëi machabaiëxanx bërí sënëanx nashia isakëxa. Istánkëxun ka Davidnën aín uni uinu 'ikë xanu karaisa ax 'ikë kixun ñukátanun kixun xuakëxa, xukëx kuanxun ñukábëtsini ukin ka a xukë uni

an kakëxa: Ax kaisa Betsabé, Eliam kakë uni aín bëchikë 'ikën, 'imainun kaisa hitita uni Urías aín xanu 'ikën. Usokin ñuixunkëxun ka Davidnën a isa bëxuntanun kixun aín uni xuakëxa, xukëxua bëan ka Davidtan a imé aín xubunuax abë 'iakëxa, abë 'ikiani ka a xanu 'ain xubunu kuankëxa.

⁵Usai abë 'iax tukin ka xanuxunbi David kana túa kixun an 'unánun kamiakëxa. ⁶Usa 'ain ka Davidnën Joab suntárunën kushi a hitita uni Urías axa anu unun kanun kixun kamiakëxa, kami-këxun ka Joabnën uisokin kara kamiaxa usabi okin 'akëxa.

⁷Usokin kamikëx uax ka Urías uinu kara David 'ia anu kuankëxa, kuankë ka Davidtan uisa kara Joab 'imainun aín suntáru axa 'akanani kuankë akama 'ikë kixun ñukákëxa. ⁸Ñukátankëxun ka tanti aín xubunu kuanuxa aín taë pain chukatankëx aín xubunu tanti kuanun kixun kakëxa. Kakëx ka Urías, anu 'apu 'ikë xubu chaiira anuax chikíkiiani kuankëxa, kuania ka Davidnën piti upí na pinun 'inaishikin buámiakëxa.

⁹Usai anuax kuanxbi ka Urías aín xubunu kuanima, 'apun xubu chaiira aín xëkuë an bërúankë suntárukamabë imé anu 'i bërúakëxa.

¹⁰Usai anu pékarakë 'ain ka Urías ka aín xubunu kuankëma 'ikë kixun David ñuixunkankëxa, ñuixunkëxun ka Davidnën anua kuantëkënun kixun Urías kamiakëxa, kamikëxa kuankë ka ñukákëxa:

—¿Uisa kupín kaina min xubunu nibaixaxbi tanti kuankëma 'ain?
¹¹Kixuan ñukákëxun ka Uríasnën kakëxa:

—Bunántisa okin 'akë anu Diosan banakama kuënëoxun nan akama 'imainun Israel suntáru-kamaxa Judánën rëbúnkikamabë anu atux 'iti mapanatira uisokinbi kara 'atankëx anu 'ikania; usaribiti ka Joab 'ën 'apu a 'imainun min suntárukamabëbi ëmanbi 'uxkania; ¿Usaia atux 'imainun karana 'ëxëshi upitax 'ën xubunu kuantankëxun upíokin pianan xëanan kai 'ianan 'ën xanun nami 'anan usaibu 'iti 'ain? ¡'Ën kana asérabi 'apu ikë mi kain 'ën kana usa ñu 'atima 'ain!
¹²Kakëxunbi ka Davidtan kakëxa:

—Ënu kamina bërí bërúti 'ain, iméishi kana kuantanun mi xuti 'ain usakian kakëx ka, Urías anu pain 'i Jerusalénnu pëkarakëbë kuanux bërúakëxa. ¹³Bërúkë 'ain ka Davidnën abëtan pianan xëakin paëónkëxa. Usokin abëtan xëanëti ka Urías an 'apun xubu bërúankë suntárukamanu 'uxtëkëni kuan-këxa, 'aínbi ka aín xubunu kuanima anubi bërütëkëankëxa.

¹⁴A pékarakë 'ain ka Davidtan achúshi kirika Joab kuënëoxun Urías kuania buámiakëxa. ¹⁵A kirikanu ka ësokin kuënëoxuankëxa: “Urías kamina axira paian 'akanani rëkuënkiani anpan kuantí suntárukama akëñun xuti 'ain, usokin 'axun kamina abë 'akanankian 'akanun ënti 'ain.”

¹⁶Usokin kuënëoxunkë kirika a istankëxun ka an kakësabiokin

Joabnën anua 'akánanti nëtë 'ikë-bëtan axa atumi nishkë amonita unikamabë 'akananuxun atun ëma suntárukama bëaramikin, Urías uinu kara suntáru 'akánanti 'unáinrabu 'ikë anu atubë kuanun xuakëxa, ¹⁷usokin 'an ka atubë 'akananux a ëmanu 'ikë unikamax Joabnën suntárukamabë 'akanankëxa, 'akanankin ka Davidnën suntárunën kushikamakëñunbi Urías aribi 'akankëxa.

¹⁸Usai 'akanantankëx sënëan ka, Joabnën David uisai kara 'akanankënu 'ikanxa kixun kamabi ñuixuntanu uni xuakëxa, ¹⁹xukin ka ësokian katánun kixun a xukë uni kakëxa: “Nun 'apu kamina uisai karanuna 'akanani 'ia akamabi upíokin ñuixunti 'ain, ²⁰ñuixunkëx nishkin sapi ka mi ñukati 'ikën: ¿Uisa kupín kaina atun ëma 'ai a 'uramaira obiani kuankan? Mitsun kaina 'unaniman atun ka uisa ñubi kara nikin uni anun ëma bëararakë anu nikianxun 'aia kixun, ²¹usokin-ribi 'akin ka Tebés kakë ëma anuxun achúshi xanun Abimélec Jerubaalnën bakë bëchikë a anun ñu rënkë maxax nipakin anun rëkankëxa ¿Uisa kupín kara 'aisamaira anun atun ëma bëararakë a 'urama okin chichabiani kuankan? Kixuan kakëxun kamina min kati 'ain: Urías min suntárunën kushi hitita uni aribi ka 'akanxa kixun kati 'ain.”

²²Ësokin kakëx kuanx anu bëbaxun ka David uisokin kanun kara Joabnën kaxa usabi

okin kamabi ñuixuankëxa. Ñuixunkëxun kuati ka David 'aisamaira Joabmi nishakëxa, nishkin ka an bana buánkë uni a kakëxa:

—¿Uisa kupí kaina mitsun 'aisamaira a ëma chichabiani kuankan? ¿Mitsun sapi kamina 'unaniman atun ka uisa ñun kara 'aisatania anun ëma bëararakin kënëëra anuxun uni 'aia kixun, usokinribi ka Tebés kakë ëma anuxun achúshi xanun Abimélec Jerubaalnën bakë bëchikë aribi anun ëma bëararakë anuxun anun ñu rënkë maxax nipakin rëa a sinaniman? ¿Uisa kupín kaina, 'aisamaira 'urama kiani kuankin anun atun ëma bëararakë a chichabiani kuankan? ²³Usokin kakëxunbi ka an bana ñuixunkë uni anribi kakëxa:

—Anu 'ikë suntárükamax ka nu 'ai atun ëmanuax chikíkuatsinkin ëmanbi rakankin nu 'axa 'akëxunbi kananuna nunribi atun ëmanu atsínti xëkuë ami kikian-tanun kuaintisama okin bëaran. ²⁴Usokëbëtan anun ëma bëararakë a manámi nikianxun ka atun pia nikin min suntárükama 'axa, usokin 'akín ka 'ain kushi raíri 'anan hitita uni Urías aribi 'akanxa. ²⁵Usa 'ain ka Davidnën an bana ñuikuankë uni a kakëxa:

—Joab kamina kuantankëxun kai kuanti 'ain, 'itsaira ka 'inúkë ñu a sinani masá nuitutima 'ikën, usaibi ka suntárükama 'akanani kuax bamaia. Usa 'ain kamina min sinánmikin kati 'ain atu 'atankëxuan anua 'ikankë ëma aribi 'aisama okin këñunun kixun.

²⁶Usokian aín bënë Urías 'akankë ka aín xanun kuakëxa, kuatankëx ka 'itsaira aín bënë sinani masá nuituakëxa; ²⁷usai 'itankëxa aín masá nuitukë a basikëbë aín sinan bukubutia ka, Davidnën ax anu 'ikë xubu chaiira anu isa buánxunun kixun aín uni xuakëxa, xukëxun buania ka aín xanu 'iti biakëxa, bixun ka ami achúshi okin bëchiakëxa. Usokin 'akë 'aínbi ka Davidtan 'akë ñu ax Diosan iskëx upíma 'iakëxa.

**Natánën ñu 'aisama 'akë
ñuikin David ka ñuikë bana**

12 ¹Nukën 'Ibun ka an 'ain bana uni ñuixunkë Natán David istánun xuakëxa. Kuanx bëbaxun ka ësakin kakëxa:

—Achúshi ëmanu ka rabé uni 'iakëxa. Achúshinëxa ñuñuira 'imainun ka bëtsix ñuñuma uni 'iakëxa. ²Ñuñuira uni an ka 'itsaira carneroñu 'ianan vaca 'arakakëñu 'iakëxa, ³aínbi ka uni ñuñuma an oveja 'itsama achúshiira maruxun 'arakakë 'iakëxa. Usakin 'arakakëxa kania ka carnero tuára a abëbi 'inun 'ikikin aín bakë bëchikëkamabëbia 'inun bërúankëxa; bërúanan ka aín pikë ñubi pimikin, anúan xëakë ñumibi xëamikin aín 'uxti anubi 'uxmiakëxa. ¡Usakin 'akín ka a unin aín ini bëchikë achushira 'akësaribi okin kuëëankëxa! ⁴Kuëënkian kaniokëbëbi ka achúshi nëtën 'ura kuani nikë uni ñuñuira uni a isi kuanx anu bëbakëxa; bëbakë 'aínbi ka ñuñuira uni an aín

carnero 'aisamatankin aín vacabi rëxun a uni pikinsama tankin, ñuñuma uni carnero bakë bixun rëxun piti 'axun a isia kuankë uni pikiankëxa.

⁵Ësakian unin 'akë a ñuixun-këxun a bana kuakin ka an usakin 'akë uni a sinani aín nuitu xuama tani nishkin Davidnën Natán kakëxa:

—¡Mín manukinma 'ën kakë bana sinanatëkëntima okin Diosan ismainun mi kain a unix ka bamakë 'iti 'ikën! ⁶¡Usa 'ain ka an usakin aín carnero tuá 'akë an ñuñuma uni a rabé 'imainun rabéribi okin kupíoti 'ikën, sinan ñumasa 'ixun ka a nuibati sinán-kima usakin 'axa!

⁷Ësokin kakëxun ka Natánën kakëxa:

—¡Mix kamina a uni 'ain! Ësai ka Israel unibunën Dios ax mi ñui, kiáxa: 'Ën kana a Israel unibunën 'apu 'inun mi kaisakën: 'Imainun kana Saúlnën 'ati 'ikëbi bërúankin 'akiankën; ⁸mi kana anu 'apu 'ikë xubu 'inánan 'apun xanu akamaribi min xanu 'inun mi 'inan, mixmi Israel unibu 'imainun Judánën 'apu inun mi 'imian. Usa 'ixun kana a ñuka-maxa chamara 'aínbi, 'itsaira ñu 'ën mi 'inánkë 'itsfan kix ka kiakëxa. ⁹¿Uisa 'ixun kaina 'ën kakësabiokin 'akinma 'ën kuëenkëma ñu 'an? Mín kamina hitita uni Urías a amonita suntárukama këmëxun 'amiakën, 'axun kamina aín xanu 'ikëbi min xanu 'inun biakën. ¹⁰Usa 'ixun kamina min

'ën kakëxunbi 'ën bana kuaisama tankin hitita uni Urías 'amixun aín xanu min xanu 'iti bian, usa 'ain ka únsarabi mix ñukëma pain 'ain min bakë bëchikëkama atuxi 'ati-mati bukui upitax tsótima 'ikën. ¹¹Ësai kana 'ëx Dios ira 'aish kin: 'Ënbi kana min aintsi 'ibunbia 'aisamaira okin masókin mi tëmëraminun 'amiti 'ain, 'imainun kana min aintsi 'ibunbia min xanu mi ëmikin binun 'amiti 'ain 'anan kana, ëma xabanuxunbi aín nami 'anun 'inánti 'ain usai 'iaka bëtsi menu tsókë unikaman kuati 'ikën. ¹²Mín kamina kanankinma unëxun ñu 'akën, 'aínbi kana 'ën unëxun 'akima kamabi Israel unibunën ismainunbi, nëtë xabanuxunbi 'ain kix ka Dios kixaxa kixun ka kakëxa.

¹³Ësakian Dios kikë bana ñuikin kakëxun ka. Aín 'uchakë ñuixunkin Davidtan Natán kakëxa:

—Aséribi kana 'ëx Diosmi 'uchan. Kakëxun ka Natánën amiribishi katëkëankëxa: Diosan ka 'uchakë 'ikëbi 'atimonan tëmëramikin mi bamamitima 'ikën. ¹⁴Aínbi kamina minbi 'aisamaira oí ami kuaikin Diosan kakëxun kuaisama tankin aín bana parëkin an kuëenkëma ñu 'an, usa 'ain ka min bakë bëchikë bërí náchikikë ax chamara 'aíshbi ñuti 'ikën.

¹⁵Ësakin kabiania Natán anua 'ikë aín xubunu kuan ka, Diosanbi Davidnën bakë bëchikë Uríasnën xanumia bëchikë a 'aisamaira okin kushiira 'insínmiakëxa. ¹⁶Usai 'ikëbë ka David aín bakë

bëchikë chamara anun rabanan Diosbë banakin añubi piama 'ikën. 'Imainun ka a imékama usai Diosbë banai anua 'uxkë anu 'uxima men 'uxnéakëxa. ¹⁷Usai 'ia ka anu rikianxun 'apu anu 'ikë xubunua abë 'ikë aín kushikaman menuira rakama kamina niruti 'ai kixun kakëxbi ka nirutisama tankëxa, usai 'ikin ka atun bana parëakëxa. 'Imainun ka atubëtanbi usai 'ikin piama 'ikën.

¹⁸Usaia 'ian ka mapai achúshi 'imainun rabé nëtë 'ikëbë aín bakë bëchikë ñukë, 'ain ka Davidtan suntárunën 'apukaman ësokín sinánkëxa: “Aín bakë bëchikë ñukëma 'aínbi ka nukaman kakëxunbi nun bana parëaxa, ¿Usa 'ain karanuna bëri aín bakë bëchikë ñukë 'ain uisakin anu kuanxun kati 'ain? ¿Anu kuanxun nun kakëxunbi sapi ka nishkin uisakin kara 'aisatania usakin nu 'ati 'ikën!”

¹⁹Usai kanania aín suntárunën kushikaman atúnbi aín bakë bëchikë ñukë unéxun ñuia kuakin 'unánkin ka Davidnën. Ñukákin kakëxa:

—¿'Ën bëchikë kara ñuax?
—Kixun ñukákëxun —atun ka ñuaxa kixun kakëxa.

²⁰Usakian kakëx ratuti ka anua rakákë menuax, nirutankëx nashixun aín chupa pañutankëx David ro sanuira anun 'iakëxa, usai ro sanuira 'itankëx ka anua abë banati 'akë xubunu Dios rabi atsíankëxa. Atsíanx anuax chikíkiani aín xubunu kuanxun ka anuxun, pananxun piti an ñu

'axunkëkama ñukákëxa, ñukákëxuan 'inánkëxun ka piti piakëxa. ²¹Usakian 'aia ka aín suntárunën kushikaman ñukákin kakëxa:

—¿Uisa 'ixun kaina mix nun 'apu 'ixunbi usakin 'ain? Min bakë bëchikë ñukëma 'ain kamina, mix 'apu 'aínbi samáti anun rabanan 'ianan usaibu 'ikëma 'ain; bëri ka min bakë bëchikë ñukë 'ikën. ¿Usa 'ain kamina mix nun 'apu 'aíshbi bëríra pi nirua!

²²Kixuan kakëxun ka Davidnën kakëxa:

—'Ën kana 'ën bakë bëchikë ñukëma 'aínbi pima samáti 'ian, 'ën sinánkëx ka 'iaxa Diosanbia 'ë nuibakin 'ëbëbia 'inun 'ë pëxku-xuinsa kana sinan. ²³'Aínbi ka 'ën bakë bëchikë bëri ñukë 'ikën. ¿Añunën rabanan karana 'ëx axa tsókëbëtama pima samáti 'ain? ¿'Ëx kana ñukiani 'ën rara itsi aín rara itsibë biranani kuanti 'ain, 'aínbi ka ax 'ëbë biranantima 'ikën!

Salomón bakéan ñuikë bana

²⁴Usaia 'ikë 'ain ka David aín xanu Betsabé, nitéxëti masá nuitukë a upíokín sinánmikin nitéxëaxma 'inun kixun kakëxa. Èsakin kax abë 'ikian aín nami 'akëx tutankëx ka achúshi bëbu tuá bakéankëxa, bakënkë 'ikë ka Davidnën Salomón kakin anëakëxa. Usakin anëké 'ikë ka Diosan a tuára nuibakëxa, ²⁵'imainun ka usakin bëruankëbëtan an uni 'ain bana ñuixunkë Natánën Nukën 'Ibun ka ëné tuá bëruaia kixun

David kakëxa. Usakin kakëxun ka Diosan ka ënë tuá bërúaiá kixun 'unánkin Jedidías kakin Davidtan anëakëxa. “Ënë banax ka Diosan ka a nuibatia ki kikë bana 'ikën.”

Joabnën 'apu Davidtan aín bakë bëchikë Absalón 'itsa sinania 'unan ñuikë bana

14 ²¹Usa 'ain ka 'apun 'itsa baritia inúkëbëtan Joab achúshi nëtën kuënxun kakëxa:

—'Ën kana bërúama 'ikë ñukama mënion, usa 'ain kamina anu kuanxun 'ën bëchikë Absalón na utékënun kai kuantí 'ain, ²²Usokian kakëx ka Joab aín bëmánanën me tikai tsóbukin ka upíokín sinánxunkín 'apu kakëxa:

—Bërí kana 'ën bërúnbi mi isin, asérabí kamina mín 'ë nuibakin 'ën mi ñukákësabi okín 'ai kixun. ²³Usakin kakëxëshi nirukiani ka Joab Guesur kakë anua Absalón Jerusalénnua kuanun kai kuan-këxa. ²⁴'Aínbi ka 'apux kiakëxa, aín xubunu ka ënu aíma kuantí 'ikën, usai kikëbë ka anu kuanma 'ikën; usai kikëbë ka Absalón aín xubunu kuankëxa, 'apu isi kuanima.

²⁵Kamabi Israel me kamanu ka Absalón iskësaribi uní aín upíira 'aíma 'iakëxa, 'imainun ka kamabi unín ax ka raírí unikamasamaira 'ikë kixun rabikë 'aíma uní 'iakëxa. Usa 'aish ka aín taënuaxbi aín maxkánu sënë uisai 'ikëma aín bëmánan axbi upíira upí 'iakëxa. ²⁶Usa uní 'ikë ka baritia këñukëtíbi aín bu chaxkëti

'iëkin masámikëxun tëamiakëxa, usokin tëakëx ka aín bux 'apun tupumikëx rabé kilo inúkë 'iakëxa. ²⁷Absalón ax ka achúshi 'imainun rabé bakë bëchikë bëbuñu 'iakëxa, 'imainun ka aín 'ini bëchikë xanu achúshi ñuribi 'iakëxa, aín anëx ka Tamar kakë 'aish aín upíira xanu 'iakëxa.

²⁸Rabé baritia 'imi Jerusalénnu tsókinbi ka Absalónnën aín papa 'isama 'ikën, ²⁹usa 'ixun ka Absalónnën 'apu isa isuntanun kixun Joab kakëxa; kakëxbi ka Joab kuaisama tankëxa. Usai kuainsama tankë ka amiribishi Absalónnën kuantanun kixun katëkëankëxa, kakëxbi ka kuanma 'ikën.

³⁰Usai 'ikëbëtan ka Absalónnën aín uní kakëxa:

—Ka kuat, Joabnën ka 'ën kakësokín 'aisama tania, usa 'ain kamina aín naë ka 'ën naë rapasubi anua cebada 'apákë 'ikën; jusa 'ain kamina anu kuantankëxun xarátanun tsi bimi kuantí 'ain!

Usokin Absalónnën kakëx kuanxun ka aín unín Joabnën cebada 'apákë mënútanun tsín bimiakëxa, ³¹usakian aín ñu 'apákë 'amikë ka Joabnën kuakëxa; kuabiani ka bënëtiishi aín xubunu kuanxun Absalón ñukákëxa:

—¿Uisokín sinánxun kara mín unikaman 'ën ñu 'apákë xarátanun tsín bimi bëtsianx? ³²Kixuan kakëxun ka Absalónnën kakëxa:

—'Ën kana ësokínmi 'ë ñuikin 'apu kaxuntanun kixun kanuxun

mi kamian, uisa kupín kara isti-sama tankinbi 'è Guesur ëmanuax unun kixun kamiaxa; usa 'ain kana anubi tsóti bërúti 'ian. 'Ëx kana abë banatisa tanin, an iskëx 'aisama uni 'ikë ka 'è 'atankëxun rakanti 'ikën.

³³Usakian kakëx ka Joab anu kuanxun 'apu Absalónnën usakian a ñuikin kanun kakë bana ñuikin kakëxa, kakëxun ka 'apun anua kuanun kixun kamiakëxa, kamikëx kuani ka, Absalón 'apu 'ikë a 'urama 'oíshi aín bëmánanën me tikai tsóbuakëxa. Usai 'ia ka 'apun bëtsuku kakin 'ikúkin biakëxa.

**David chikíntankëx Absalón
'apu 'iisa tan ñuikë bana**

15 ¹Itsama baritia 'inukë-bëtan ka Absalónnën anun 'akánanti caballonën nirinkë achúshi anuax 'akánanti 'imainun caballo bianan, cincuenta suntáru-kama an bërúanxun nikinti anëakëxa. ²Usa 'aish ka kamabi nëtën pëkarakëma 'aínshi nirutankëx bai rapasu anun ëmanu atsin-tinu niakëxa, anuxun ka kamabi uni axa 'apun aín nishanankë, mënioxunun ukë uni kuënxun uinu 'ikë ëmanuax kara 'aia kixun ñukákëxa. Ñukákëxa a uni 'ëx kana Israel kaman ñakánuax aín kia ka, ³Absalónnën kakëxa: “Aséribi ka a mënioxunumi ukë ax këmëi kikëma 'ikën, 'aínbi ka 'apun an usa ñukama mëníoti anëké uni ka 'aíma 'ikën kixun këmëkin kakëxa.” ⁴Ësokin kakin ka kakëxa: 'Ëx ënë menu

'apu 'ixun kana, axa 'è isi ukë unikama atun ñu 'akë istankëxun 'ën upíokin mënioxuntsian kixun kakëxa. ⁵Kanan ka ui unin kara 'urama oia a, Absalónnën tēpa-tsakin bikin bëtsuku kakëxa. ⁶Ësokin ka kamabi israel unikama axa ñu 'atima 'anan nishanankë akamax mënioxunun 'apubë banai kuankëxa, ësokin 'akin ka Israel unikama raíri ax isa 'apusama 'ikë kixun paránkin 'atima okin sinánun 'imiakëxa.

⁷Usakin 'akëbëa rabé 'imainun rabé baritia 'inukëbëtan ka Absalónnën anu kuanxun 'apu kakëxa:

—'Ën kana mi kain mixmi 'apu 'ikë min karamina Hebrónnu kuantankëxun 'ën a 'axunuxun kakë Dios 'axuni kuantanun xutima 'ain. ⁸An mi ñu mëëxunti ënëxa Guesur kakë ëma Siria me anu tsókë 'ixun kana Diosan 'è amiribishi Jerusalénnu kuantëkënnun 'imikëxun kana ñuina xarokin mi rabiti 'ain kixun kakën. ⁹Kakëxun ka bërúanx kamina kuani kuantí 'ai —Kixun 'apun kakëxa. Kakëx ka Absalón Hebrón ëmanu kuankëxa. ¹⁰'Aínbi ka Hebrónnu kuanuxun Absalónnën uni an Israel unikama kati xukin, ësokin kakë 'iakëxa, uínsaran kara bëtsi unínbi manë banañu banoia kuatia anun ka Absalón ka Hebrónnu 'ikë unikaman atun 'apu 'iti anëaxa, kixun kikanun atu katánun kixun xuakëxa. ¹¹Xuanan ka doscientas unikama abë kuantí Jerusalénnu tsókë upí

sinánñukama ashi kakëxa, 'aínbi ka usakian 'akë a 'unánkama 'ikën. ¹²Usakin 'akin ka Absalónnën, an David usakin kamina ñu 'ati 'ai kixun kakë uni achúshi Ahitófel axa Guiló kakë ëmanu tsókë aribi abë kuani unun kixun kamikin ka an ñuina xaroia isa 'akini kuanun kixun kamiakëxa. Usakin 'akin ka an sinánkësa okin anuxun Israel unikama atubë kushinuxun timëa-këxa.

**David Jerusalénuax
abati kuan ñuikë bana**

¹³Usai 'ikëbëtan ka achúshi unin anu kuanxun David, kakëxa 'itsaira Israel unikama ka Absalón 'akinux abë timékanxa kixun. ¹⁴Ësokin kakëxun ka Davidtan abëa Jerusalénnu 'ikë 'ain suntárunën kushikama kakëxa:

—jËnuax kananuna bërí kuantí 'ain! jAbsalón nu 'ai ukëma 'aínshi kananuna ënuax kuantí 'ain! jUsa 'ain kananuna bënë kuatsini aí bëbakin nu 'akiantuma kamabi unikama ëmanu 'ikë kamakëñunbi atun manë xëtokën nu 'aia usa 'ain kuantí 'ain!

¹⁵Kixuan kakëxun ka atun 'apu kakëxa:

—Nukaman kananuna añu 'anun kaina min nu kain usakinbi 'axúnti asábi 'ain. ¹⁶Ësokin atu katankëx abëa 'ain xubunu 'ikë unikamabë chikiti kuankin ka 'apun an ñu mëëxunkë mapai rabé xanukama ax anu 'ikë xubua bërúanun ëbian-këxa. ¹⁷Ëbiani ka abëa kuankë unikamabë kuantankëx ëma

sënënákekënu 'ikë xubu achúshi a tanain 'apu nirakëakëxa. ¹⁸Anuxun ka a rapasubia 'inun kixun 'ain suntárunën kushikama kakëxa, kamainun ka kamabi quereteo 'imainun peleteo an bërúankë suntárukama 'imainun seiscientos geteo an Gat kakë ëma anuxunbi nuibiani marachankiani kuankë akamax a inubiani atux pain rëkuéñkankëxa. ¹⁹Usai 'ikëbëtan ka 'apun Itai Gatnu 'ikë uni a kakëxa:

—¿Uisakin sinax kaina mixribi nukamabë kuankatsikiax uan? Mix kamina kuantëkëntankëx 'apu bërí atsínkë abë bërúti kuantí 'ain, mix kamina bëtsi menu 'ikë uni 'aish min menubi tsókëma uni 'ain. ²⁰Mix kamina bërúra Jerusalénnu bëbón, ¿uisaxun karana nubë kamina kuantí 'ain kixun 'ën mi kati 'ain, 'ënbi kana uinu karana kuanin kixun 'unaniman? Usa 'ain kamina amiribishi kuantëkënkín min 'aintsikama uanti 'ain. jUsa 'ain ka Diosan mi 'upiokin sinán-xunkin 'akinti 'ikën! ²¹Kakëxun ka Itainën 'apu kakëxa:

—Asérami kana Diosan kuamainun kianan ashikin sinánti okin mi kain, uinu karamina mix kuanin uinu kaina mix bamain anubi ka an mi ñu mëëxunti uni ënëx bamati 'iti 'ikën. ²²Kakëxun ka —Nubë kamina kuani uti 'ai —kixun Davidtan kakëxa. Ësokin kakëx ka Itai Davidbë kuani an bërúankë aín unikama 'imainun abë kuankë unikamabë kuankëxa.

²³Kuani ka David 'imainun abëa kuankë unikama 'aisamaira nishi

inkiani kuankankëxa. Usai kuani ka kamabi uni Cedrón kakë xëxá a shitakankëxa; usai 'ikëbëa 'apux-ribe kuankëbë ka kamabi uni axa kuankëkama ax anu uni 'ikëma me ami kikiani bain rëkuénkiani kuankankëxa.

²⁴Atubë ka achúshi uni Sadoc kakë 'imainun kamabi levita kuankin atun bunántisa okin 'akë anua Diosan mëníokë ñu 'akë buánkëxa, uanxun ka Abiatar kakë anu kamabi unia ëmanuax chikita-mainun an bërúanun anu ëankëxa.

²⁵Usa 'ain ka kamabi uni ëmanuax chikikëbëtan 'apu Sadoc kakëxa:

—Amiribishi kamina bunántisa okin 'akë anua Diosan mëníokë ñu 'arukë a buántëkënti 'ain, Diosan 'ëx anu kuantëkënti kuëenkëbë Jerusalénnu kuankin kana anua nantinoa nankë isti 'ain. ²⁶Aínbi ka ax 'ëx kuantu kuëenkima; ënu kana 'ai usa 'ain, uisakin kara 'ë 'aisatania usakin 'ë 'ati 'ikën.

²⁷Ësokinribe ka 'apun sacerdote Sadoc kakëxa:

—Mi 'imainun Abiatar mix kamina upitax min bakë bëchikë rabëbë Jerusalén ëmanu kuantu 'ain. Kuankin kamina min bakë bëchikë Ahimaas a buánti 'ain buámainun ka Abiatarñën 'ain bakë bëchikë Jonatán aribe buánti 'ikën. ²⁸Usa 'ain kana anu uni 'ikëma me ënu 'ëx bërútin, bërú-mainun kamina uisa kaina mitsux anu 'ai a 'ë utëkënxun ñuixuni uti 'ain.

²⁹Usokin kakëxun ka Sadoc 'imainun Abiatarñën levita

unikaman bunántisa okin 'akë anua Diosan mëníokë ñu 'ikë a Jerusalénnu buántëkënkënbë atubë kuanx anu bërükankëxa.

³⁰Usai kuantamainun ka David aín bashi Olivos kakë mapërakëti; ain taxaka ëchiax taëinshi kuani 'itsaira masánuituti nitëxëkiani kuani chupan matëkërëkiax kuankëxa. Usaia 'ikëbë ka abë kuankë unikama atúxribe 'ain maxkánu chupan matëkërë kiax kuani atúx-ribe inkiani kuankankëxa. ³¹Usa 'ain ka inkiani kuaniabi David ñuixunkin kakëxa, Ahitófel an mi bana ñuixunkë aín kushi an ka usakinsa mi 'anun kixun Absalón 'ësëkin kaia kixun, kakëxun ka Davidtan Ahitófel an usakinsa 'anun kaiabisa Absalónñën kakë bana kuamixuma 'anun kixun Dios ñukákëxa. ³²David aín bashi manámi anuxun Dios rabiti anu kuankëbëbe ka abë mëranani Husai kakë uni arquita ax kuani aín chupa tukibukë 'imainun 'ain maxkánu me kupúkëñën matakakiax kuankëxa. ³³Kuania ka Davidtan kakëxa:

—Mix 'ëbë kuankëbë mimi mëkatia ka Absalónñën 'ë 'ati 'ikën; ³⁴usa 'ain kamina mix amiribishi Jerusalénnu kuantankëxun Absalón kai kuantu 'ain, an mi ñu mëëxunti ënën ka min papa 'axunkësabi okin mi ñu mëëxunti 'ikën, usakin kakëxun an mi ñu mëëxunti 'imikëxun kamina Ahitófelñën usakin kamina 'ati 'ain, kaiabi ka usakin 'atima ka, kixun min kati 'ain, ³⁵anu ka

sacerdote Sadoc 'imainun Abiatar 'ikë an ka uisai kara anuax 'ia a 'ë kati 'ikën. Usa 'ain kamina uisai kara 'apun xubunuax kikania kuatankëxun 'ë kai uti 'ain. ³⁶Anu ka ain bakë bëchikë Ahimaas 'imainun Jonatánribi 'ikën, usa 'ain kamina uisai kara 'apun xubunuax kikania 'unánun 'ë ribia kaminun atu kati 'ain.

³⁷Usakin kakëx ka Husai Davidtan 'unánkë uni ax kuanx Jerusalénnu bëbakëxa, bëbai atsini kuankëbëbi ka Absalón axribi ëmanu atsini uakëxa.

David Sibá kakë unibë bana ñuikë bana

16 ¹Kuania David 'ain bashi inubiani urira kikiankëbë ka Sibá kakë uni an Mefi-bóset ñu mëëxunkë uni ax abë mëranani kuankëxa. Kuankin ka burro rabé doscientos pán 'imainun cien pán 'akësokin chookin uvas bimi ëskakë akëñun cien ñu bimi 'aímai pëkéké aín unikaman bëri bikë akëñun achúshi ñuina xakánu 'arukë uvas baka aribi buánkëxa. ²Buania mërakin ka 'apun ñukákëxa:

—¿Uisoti kara minmi bëké ñukama ënëx 'ik? Kixun ñukákëxun ka Sibánën kakëxa:

—Burrokama ënëx ka anúan 'apu min xanu min bakë bëchikë-kamax kuantí 'ikën; 'ianan ka pán 'imainun ñu bimi pëkékékama ënëx ka min suntárुकaman piti 'ikë, 'imainun ka ñuina xakánu bëké uvas baka ënëx uix kara

anu uni 'ikëma menuax shimaia an xëati bëké 'ikën.

³—¿Unu kara Saúlñën xuta ax bëruáx? —Kixun ka 'apun ñukákëxa.

—Ñukákëxun ka ax ka Jerusalénnu bëruaxa —kixun Sibánën kakëxa—, an ka Israel unikaman 'ain xuta Saúl 'asa okin 'apu 'imitisa sinánkëxa.

⁴—Asabi ka —kixun ka 'apun kakëxa—, usa 'ain kana an usakin sinánkëbëtan mi Mefi-bóset aín me 'ia kamabi mi 'inánti 'ain.

—¿Usa 'ain kana bërími 'akëso-kinbi 'ë 'apu 'ixun 'akinti kuëënin! —kixun kai ka Sibá ami ñanati 'apumi 'iakëxa. ⁵Usa 'ain ka 'apu Bahurim kakë ëma anu bëbakëxa, bëbakëbi ka anuax Saúlñën aintsí achúshi chikíakëxa. Ax ka Guerar kakë unín bakë bëchikë Simí kakín anëké 'iakëxa, an ka kuania ami nishkin 'ichakin, ⁶maxá ami pukin David 'imainun 'ain suntárúnën kushikama 'akëxa, abë kuankë unikama 'imainun an bëruánkë suntárुकamabë kuaniabi ka, ⁷Simí kakë an 'atimokin 'ichakin kakëxa:

—¿Ënuax kamina 'ura kuantí 'ain, mix kamina an uni 'akë 'aish 'atíma uni 'ain! ⁸¿Diosan ka mi tëmëramiti 'ikën, min kamina Saúl 'imainun aín bëchikë bëbukama a chikimainun mixira 'apu 'ikatsi kixun ax 'apu 'ikëbi atu rëtëakën! ¿Usa 'ain ka Diosan min bakë bëchikë Absalón mix chikimainun ax 'apu 'inun 'imiti 'ikën, min uni 'akë kupínbi kamina usai 'in, usa 'aish kamina mix an uni 'akë 'ain!

⁹Ēsai kikëbëtan ka Abisai Seruiánën tuá an 'apu kakëxa:

—¿Uisati kara uni ñuumaratsunën mix 'apu 'ikëbi usakin mi kain? ¡'Ēn bëríbi tëbískatanun kamina 'ë kati 'ain! ¹⁰Kakëxunbi ka 'apun kakëxa:

—Ēnëx ka mitsun isti ñuma 'ikën, 'ëx kana mitsun usakin 'aisa tankë a kuëëniman kixun ka Seruiánën tuá a kakëxa. An 'ë 'atimokin sinánkin 'ichákë ax ka Diosan usakin 'anun 'amikëxun 'ë 'akë 'ikën. Usa 'ain kara, ¿Uin kara usakin 'axuma ka 'at kixun kati 'ik? ¹¹Kai ami kikin ka Abisai 'imainun aín suntárunën kushikama kakëxa:

—'Ēn bëchikënenbi ka 'ë 'aisa-tania, ¡Usa 'ain kara Benjamínën aintsikaman ax bëtsi unikama 'ixun 'ë 'aisaira tanima 'iti 'ik! ¡'Ēa 'atimokin sinánxunia kamina uisabi otima 'ain, Diosanbi sapi ka usakin 'ë 'anun sinánmiaxa! ¹²Usa 'ain ka Diosan tëmëra kin 'atimokin sinania okin 'ë upíokin sinánxunti 'ikën, usa 'aínbi kana bërí 'atimokin ñuikin 'ë 'ichákëxun kuatín.

¹³Kikianí ka David 'imainun abë kuankë unikama kuankëxa, kuanmainun ka Simí aín bashi tanarati kuankin ka David 'atimai banakin 'ichábiani kuankin ami maxá pukin meribi kupútanun ami puakëxa. ¹⁴Pukían 'akëx kuanx ka 'apu 'imainun abëa kuankë unikama Jordán kakë baka kuëbí bëbakëxa, bëbax ka 'aisamaira kuanbaiti atsánkë 'aish anu tanti bukubukankëxa.

Absalón Jerusalénnu atsían ñuikë bana

¹⁵Usai 'imainun ka Absalón Jerusalénnu atsíankëxa, abëa nikë Israel unikama raíri 'imainun Ahitófel kakë uni abë. ¹⁶Atsínkëbë ka arquita uni Husai Davidtan 'unánkë ax munuma banakiani Absalón abë mëranani kushin banai kiakëxa:

—¡Nukamax kananuna 'axa nun 'apu 'iti kuëënin ax ka 'apu 'iti 'ikën! ¹⁷Ēsai kia ka Absalónnën ñukákëxa:

—¿Uisakin kaina min 'unánkë uni nuibakin rabikin kain? ¿Uisati kaina abë kuankëma 'ain? ¹⁸Kakëxun ka —Abë kana kuanima —kixun Husainën kakëxa—, 'Ēx kana kuanima mix kamina Diosan Israel unikaman 'apu 'iti kaískë a 'ain, mibëbi kana 'ëx bërúti 'ain kixun ka kakëxa. ¹⁹'Imainun kana, uinu 'ikë uni karana ñu mëëxunin ax ka 'ën 'unánkë unin bëchikë bakë 'iti 'ikën. Usa 'ain kana mixmi 'apu 'ikë min papa 'axuan-saribi okin mi ñu mëëxunti 'ain.

²⁰Usa 'ain ka Absalónnën Ahitófel ñukákëxa:

—¿Añu 'anun kaina mikaman nukama kati 'ain? ²¹Kakëxun ka Ahitófelnën Absalón kakëxa:

—Min papa an ñu 'axunkë xanu kamabë kamina aín nami 'ai abë 'i 'uxti 'ain, an ka anua 'ikë 'apun xubu bërúanxunun atu ëbianxa. Usaími 'ikë ka kamabi Israel unikaman kuati 'ikën, min kamina min papa nishmikin

usakin ñu 'a kixun, usa 'ain ka an mi nuikë unikama an kuati kuëenti 'ikën. ²²Usakian kan ka aín unikaman chupa xubusa okin 'akë a xubu manámi anu Absalón pëninxuankeña, usokin 'axunkëx ka Absalón aín papa an ñu 'axunkë xanukama abë 'uxkin 'ain nami 'akëña. Usakin 'akë ka kamabi Israel unikaman kuakëña; ²³a nëtëkaman ka Ahitófelñen bana ñukákë ax Diosbë banakësa 'iakëña. Ahitófel a pain ka David 'imainun Absalónñen añu kara 'aisatania a 'anuxun ñukákëña.

**Ahitófelñen sinánkë
bana Husai kakë unin
masó ñuikë bana**

17 ¹Usa 'ain ka Ahitófelñen Absalón kakëña:

—'Ën kana bërí doce mil uni timëbianxun atubëtan ënë imébi min papa David nuikuanti 'ain. ²Bërí ka asábi 'ikën, nibaitia atsánkë 'ikëishi nukúkin ami 'ikuainkëx, ratúkin ka abëa kuankë unikaman abákin ashi ënkanti 'ikën, usakin ëbiania kananuna atu 'akima 'apu David ashi 'ati 'ain, ³usokin 'axun kananuna kamabi Israel unikamaxa abë kuankë akamabi uisabi okíma mi bëxúnti 'ain, min kamina achúshi unishi 'anuxun barin, usokin nun 'akëbë ka kamabi unikamax nubë upitax tsóti 'ikën. ⁴Ësokian Ahitófelñen atu kakë bana ax ka Absalón 'imainun kamabi Israel unibunën kushikaman kuakëx asábi 'iakëña. ⁵Usa 'ain ka an

kuakëña a bana asábi 'aínbi Absalónñen Husai arquita uni a kamiakëña, uisa kara Ahitófelñen sinánkë bana ax 'ikë kixuan anribi kuati unun kixun.

⁶Usakin kamikëña Husai anu ukë ka Absalónñen usakia Ahitófelñen sinánkë banakama a ñuixunkin kakëña: Ñuixuntankëxun ka ñukákëña. ¿Karanuna an sinánkësokin 'ati 'ain, karanuna 'atima 'ain? Kamina mixribi kiti 'ain. ⁷Usakian ñukákëxun ka Husainën Absalón kakëña:

—Bëria Ahitófelñen mi sinánxun kakë bana ax ka upíma 'ikën. ⁸Minbi kamina upíokin 'unan min papa 'imainun aín unikama ax ka sinaira unibu 'ikën, usa 'aish sapi ka atun nishkë bukubuisama pain 'ikën, achúshi xaëón raëkëmaxa aín tuá bikuankëx 'ikësaira ka bërí aín sinan 'iti 'ikën. Min papa ax ka 'akánanti 'unainra uni 'ikën usa 'aish sapi ka unin barikëxun 'unánx aín suntárukamabë ñantan 'ima abi 'ia. ⁹Bërfibi sapi ka aséribi aín bashi kininu unëaxa, anu 'ima kara amanu ñachatankëx anuribi 'ia. Usa 'ixun ka minmi atu 'anun kixun xutiabi min suntárukama, Davidtan kupímashi 'ati 'ikën, usokin 'akë ka raíri unikaman Davidtan ka min unikama 'axa kixun kuati 'ikën. ¹⁰Usa 'ain ka min suntáru axa 'akanantinuax këruirakë unikamaxbi atumi rakuéti parú 'inúan nékë usa sinanbu 'aishbi kërutima rakuéti abáti 'ikën; minbi kamina kamabi Israel unikamabëtanbi

'unan min papa David 'imainun aín unikama ax ka asérabi kèruira unibu 'ikè kixun. ¹¹Usa 'ain kamina ësokin mi kamainun kuati kamabi Israel suntárukama axa Dan kakè ëmanu 'ikè 'imainun Beerseba kakè ëmanuaribi timékëx ka 'aisamaira 'aish parúmpapa kuëbiküa masi bëru iskësaira 'iti 'ikën, usa 'ikè kamina minbi a unikama 'akanankin buánti 'ain. ¹²Usakiani kuanxun kananuna min papa aín unikama këñunbi uinu kara 'ia anuabi nukuxun 'ati 'ain. Usokin a 'akin kananuna nibitan anu 'ibúkin mekama chabókësa usakinshi kuaintisama okin bëaraxun achúshirabi kuaimikinma abëa 'ikè unikama këñunbi a 'ati 'ain. ¹³Anua 'ikè anu 'ima bëtsi ëma upíokin bëararakin kënëké anubi kuankë 'ain kananuna kamabi Israel suntárukama risi rinbianxun anun ëma bëararakë rurupakin añu ñubi anu bërutanuma kamabi maxáxkama tékëré kapatankëxun nirinbianxun bakanu puti 'ain, usokin 'akëx ka achúshi maxáxbi ami unéti 'aíma 'ain sinánkamaia kananuna min papa 'ati 'ain.

¹⁴Usai kia Absalón 'imainun kamabi Israel unikaman kuakëxbi ka Husainën atu sinánmikë ax asábira 'iakëxa. Ahitófelneä atu sinánmikin kakè axa atun kuakëx asábiribi 'aímbi. Usai ka Diosan bërámabi Ahitófelneä kakë-sokin 'akantima kupí Davidneä tēmaishi Absalón 'anun. ¹⁵Usa 'ain ka Husainën 'apun xubu

chaiira anuax chikixun sacerdote Sadoc 'imainun Abiatar kakëxa, Ahitófelneä Absalón 'imainun Israel unikaman kushibu sinánmikin kaia kana kuan, kuakin kana 'ënribi sinánmikin atu kan, ¹⁶usa 'ain kamina bënëti kuantankëxun David kai kuantu 'ain, aín unikamabëa anu uni 'ikëma me anu ënë imé 'itëkéaxma kuantanun kixun kati 'ain, Absalónneä aín suntárukama buani kuanxun anua nukuxun aín unikama këñunbi 'aia, bënëtishi kuanxa Jordán kakè baka sikarakëkiani kuanun kamina kai kuantu 'ain. ¹⁷Usakin kakëx kuanx ka Jonatán 'imainun Ahimaas ax achúshi xëxá Enroguel kakè anu pain unikaman isma Jerusalénnu atsinia isia kixun sinani bërúakëxa, anuxun ka an ñu 'axunkë xanu David kaxuntanun kixun xuakëxa, xukëx kuanxua kakëbëshi atúxribi bënëtishi anu kuanxun ka David bana ñuixuankëxa. ¹⁸Aímbi ka achúshi tuá bërunanën usai 'ia kuabianxun Absalón ñuixuankëxa.

Ñuixunia 'unánbiani ka a rabëtaxbi bënëtishi anuax kuantankëx an 'unánkë uni Bahurim ëmanua 'ikè aín xubunu kuankëxa, kuanx ka anuax achúshi kini xubu rapasu 'ikè anu unéti atsíankëxa. ¹⁹Usai 'ikëbëtan ka uni aín xanun achúshi ñu pará bitankëxun anun kini a mapuakëxa, mapuxun ka akamanan aín trigo bimi barionkëxa. Usokin 'akë ka uínbi anu ka uni unëxa kixun 'unániamabi atun ishi 'unánkëxa.

²⁰Usokin 'anbi ka Absalónnën xukëx atu nuibiani kuankë suntárukamax anu bëbakin xubu 'ibun xanu a ñukákëxa:

—¿Ënu kara Ahimaas 'imainun Jonatán ukëma 'ik?

—Kixuan ñukákëxunbi ka báko kikiani kuania kana isan —kixun xanun kakëxa.

Usa 'ain ka Absalónnën suntárukama barikinbi 'akasmabiani amiribishi Jerusalénnu rikiantëkéankëxa.

²¹Rikian ka Ahimaas 'imainun Jonatán anua unëké kini anuax bënëtishi chikíkiani kuanxun 'apu David kakëxa; ënuax bënëtishi min unikamabë kuantankëx kamina Jordán baka sikarakëti kuantí 'ain, Ahitófelnën ka mi isa 'axun rakanun kixun Absalón 'ësëaxa.

²²Usakian kakëx ka David abëa kuankë unikamabëbi kuantankëx bënëtishi a imébi Jordán baka sikarakëakëxa. Usai 'ian ka a pëkarakëbë ax baka sikarakëti uni 'aíma 'iakëxa.

²³Usa 'ain ka Ahitófelnëx an kakësa okían Absalónnën 'akëma 'ain, aín burro bibiani anua tsókë ëma anu 'ikë aín xubunu kuankëxa kuanx ka anuax aín aintsikamabë banakin uisai kara atux 'iti 'ikë kixun kakëxa, usakin katankëx sënëanx abi têtsëkiax. Ñukë ka anua aín papa ñukë maínkan me anubi maínkankëxa.

**David Mahanaim kakë
ëmanuax 'ia ñuikë bana**

²⁴Absalón Israel unikamabë nuibiani kuani, Jordán baka sikarakëmainun ka David aín

unikamabë kuantakëx achúshi ëma upiokin bërarakin kënëké Mahanaim anu bëbakëxa.

²⁵Absalónnën ka Amasá axa suntárukaman kushi 'inun anëké 'iakëxa, Joab kakë uni a chikíanan. Amasá ax ka achúshi ismaelita uni Itrá aín bakë bëchikë 'iakëxa, ax ka Abigail Joab aín titan xukën abë birakakë 'iakëxa, Abigail ax ka Nahasnën xanu tuá 'imainun Seruiánën chirabakë xanu 'iakëxa.

²⁶Usa 'ain ka kuantankëx Absalón aín suntárukamabë Galaad kakë me anu pain 'iakëxa, ²⁷usaía David atun ëma Mahanain kakë anu bëbakë ka, Sobí kakë uni Nahasnën bakë bëchikë axa Amón kakë menua 'ikë ëma Rabá anu tsókë uni an pain David kuëenkin biakëxa; bitsia ka Amielnën bakë bëchikë Maquir Lodebar kakë ëmanua 'ikë anribi biakëxa; bitsia ka Bazilai kakë uni axa Galaad menua 'ikë ëma Roguelim anu 'ikë uni akamabëtan David biakëxa.

²⁸Bitankëxun ka anua nukúkë David anúan 'uxi rakúti chupa 'inánan anun mëchukati 'umpax anu nanti a 'inánan kënti me 'akë kama a 'inánan trigo bimi cebada harina putuakë 'imainun ñu bëru tutush okë uvas ëskakë a 'imainun purutusa ñu bimi akamaribi 'inánkankëxa, ²⁹'inánan ka buna rëpa vaca xuma sëruakín 'anan, ëskakin oveja xuma 'akë akama abëa kuankë unikamabëtan pinun kixun 'inánkëxa; usakin ka anu uni 'ikëma menuax ai ka panani 'itsaira nitsi atsanxa kixun sinánkin 'akëxa.

'Akanankënuax Absalón
ñua ñuikë bana

18 ¹Aín suntárukama timëxun kamabi atun anën kuëntankëxun ka Davidtan, an mil suntáru bërúanti aín kushi-kamaribi anëakëxa, anëanan ka an cien suntárukamaribi bërúanti anëakëxa. ²Usokin anëtankëxun ka Davidnën rabé 'imainun achúshi 'inun timëkin aín suntárukama sëtënakëxa usakin 'axun ka raíri xuakëxa, xuanan ka raíriribi rabé 'imainun achúshi okin tëakësa akamaribi Abisai Seruíánën tuá Joabnën xukënan uantanun xuakëxa, xuanan ka raíriribi Itai Gat kakë ëmanu 'ikë an buántanun xuakëxa. Usakin 'axun ka ësakin kamabi suntárukama kakëxa:

—'Ëxribi karana 'akanani kuanti 'ain.

³Ësokin kakëxunbi ka suntárukaman kakëxa:

—Usama ka min kamina nu nuibiantima 'ain mix 'apu 'aish kamina usai 'itima 'ain, axa numi nishkë unikaman nun raíri 'axunbi ka kana atu a kixun sinántima 'ikën 'ianan ka kananuna abámi-kin atu 'a kixabi kitima 'ikën, usa 'ain kamina mix nun 'apu 'aish diez mil suntárubë sënénsa 'ain. Usa 'ain kamina mix 'apu 'aish ëmanubi bërutankëxun anun 'akanantikama nu xuxunti 'ain.

⁴Ësokin kakëxun ka —uisakin 'axúnti kaina kuëni usakinbi kana mitsu 'axúnti 'ai —kixun Davidtan kakëxa, usakin kakëxun ka basi

basi kikëma 'aínshi anun ëmanu atsínti xëkuë anu nikianxun mil suntáru anuaxbia cien suntárukamaribi sënénbi chikitia isakëxa.

⁵Usakin 'anan ka 'apu Davidnën Joab Abisai 'imainun Itai akama usakian asérami a nuibakin bënë uni Absalón a bërúanan kixun, kaia kamabi suntárunën kushikaman kuakë 'iakëxa.

⁶Usakin 'axuan xukëx ka suntárukama anuaxa Israelnën suntárukamabë 'akanantinu kuankëxa. Anuax kuanx ka niñu Efraínën rëbúnkinën me amia bari kuabúkë anuax 'akanankëxa, ⁷Usai atubë 'akanankin ka Davidtan suntárukaman kupitanuma Israelnën suntárukama 'akëxa. 'Akëx ka a nëtën 'aisamaira uni veinte mil suntáru bamakëxa.

⁸Usai anuax 'akanankin ka kamabi me abi tsitsirukankëxa. 'Imainun ka raíri Israelnën suntárukamax amami amami kuankian axa ami nishkë unikaman aín paka pian 'akëx 'iananbi kuanx kuanx ninubi bamakëxa. ⁹Usai 'akanankëbë aín caballonu 'iruax anu tsótax kuan-kinbi ka Absalónnën Davidtan suntárukama raírübë mëranankëxa. Mëranani ka anuaxbi kuainakëkian amotan kuankëxa, kuanfibi ka aín caballonëx i pëñanakëkë au atsínkiankëxa, usai 'ikëbë ka Absalón i pëñami, aín bu tëkërekirukëbë anu bëntamëti bërúmainun ka aín caballo axëshi 'uri abati rëkuënkianx nirakëakëxa. ¹⁰Usai 'ikë isiani kuanxun ka Israel suntárunën Joab anu kuanxun kakëxa:

—'Ën kana i pëñanua béékë Absalón isëtsinin. ¹¹Kakëxun ka Joadnën kakëxa:

—¿Uisa 'ixun kaina usai manan bamax bëntamëké iskinbi anuashi 'akëma 'ain? Minmi mërakin anuabi 'abëtsinkë 'ikë kana 'ën mi 'itsaira kuëenkin mapai rabé kuríki manë 'akë 'inánan anua suntárunën kushikama tsitë-kërë kikë cintura ami 'inántian. ¹²Ësakin kakëxun ka an isëtsinkë suntárunën Joab kakëxa:

—'Ë mi mil kuríki manë 'akë 'inánkëxunbi kana 'ën 'apun bëchikë usakinra 'atima 'ain; nun kananuna 'apux mikëñunbi Abisai, 'imainun Itai kai ësai kia kuakën uni bëna Absalón a kamina bërúankin uisabi otima 'ain. ¹³Usakin 'ën 'akëbi ka 'apun uin kara 'axa kixun barimitankëxun ñankabi 'ë rëtëmitsianxa an 'unántisama ñu ka 'aimama 'ikën. Min kamina 'ë 'aia 'axuma ka 'at kixun 'ënun rabanan nékin 'apu kakëma 'itsían. ¹⁴—Ësakin kakëxun ka usama ka mibë kana ñankabi ësai banai —kixun Joadnën kakëxa; kakin rabé 'imainun achúshi pia chukúma anun mëkënan tuíanx 'akánanti 'akë a bibiani anu kuanxun ka i pëñanu béékë mërakin anun Joabnën bamakëma 'ikëbi shitú-kakin Absalón tarókëxa. ¹⁵Usakin 'aia ka aín suntárukama mapai rabé Joadnën uankë akaman ténankin Absalón 'akankëxa. ¹⁶Usakin 'amixun ka Joadnën aín suntárunën aín manë banañu

banonun 'amiakëxa, a kuation an Israelnën suntárukama 'anuxun nuibianké a kamaxa rikuatsinin kixun usakin ka Joabnën atu ënun ëmiakëxa. ¹⁷Usa 'ain ka suntárukama raírinën Absalón ñukë a buánxun atúnbi ninua 'ikë kini chaiira anu nipakankëxa, anu nipaxun ka a manámi 'aisamaira chaiorukin aín chabukëñunbi maxá bukunruakëxa. Usakin 'amainun ka Israelnën suntáru bamakëmakama atux nuibianxuan ënkëx abati rikianx atun xubunu rikiankëxa.

¹⁸Usa 'ain ka tsókë pain 'ixun Absalónnën anubia 'inun chaiorukin maxá ñu tankin 'amia 'iakëxa, ax ka 'apukaman me kakë anubi 'iakëxa, usokin 'atankëxun ka aín anënbia anëa 'iakëxa, 'aínbi ka ax ñukëbëtan an bërúanti aín bakë bëchikëbi achúshi 'aíma 'iakëxa, usa 'ain ka aín anën 'amikë 'iakëxa. Usakin ain anën 'a 'ikë ka ax ka Absalónnëa maxá uni tankin 'amia 'ikë kixun unikaman 'unánkëxa.

¹⁹Usakin 'akë 'ain ka Ahimaas Sadocnën bakë bëchikë an Joab kakëxa:

—'Ën kana mi kain abákiani kuanxun kamina 'ën 'apu Diosan ka ax kushiira 'ixun upiókin ñu 'akin axa numi nishké, unikamanua nu 'akianxa kixun katánun 'ë xuti 'ai kixun kakëxa. ²⁰Kakëxunbi ka Joadnën kakëxa:

—Mix kamina an 'apu bërí anu kuanxun usai ka ñu 'iaxa kixun kai kuantu uni ama 'ain. Usa

'ain kamina bëríma bëtsi nètën kuni kati 'ain, aín bakë bëchikë ka bamaxa usa 'ain. ²¹Usokin a xuisama tankin kaxunbi ka Joadnën bëtsi uni etíope suntáru achúshi a kakëxa:

—Anu kuanxun kamina 'apu ami iskë ñukama ñuixunkin kai kuanti 'ain. Usakian kakëx Joadmi aín chitëxkënu sënën tètúbuti 'ikiani ka etíope uni ax abákiani kuani chikíakëxa. ²²Usai kuankëbëtan ka Ahimaasnën amiribishi Joab katëkëankëxa:

—'Èxribi kana etíope uni kuan-këbë a nuibiani abákiani a kaxú kuainsatanin. Èsakin kakëxun ka Joabnën katëkëankëxa:

—¿Añu 'ai kaina mixribi kuainsatani 'ën bakë bëchikë mix kaina bana ñuixuntankëxun kanaxun bikësa okin ñu binux-mabi kuanti 'ain?

²³Èsakin kakëxunbi ka —Usama ka kana abákiani kuanti 'ai —kixun Ahimaasnën kakëxa.

Kakëxun ka —jabákiani ka kuantan! —Kixun Joabnën kakëxa. Èsakin kakëx abákiani kuani baitsin patsinkiani Jordán kakë baka 'ikë me sapan abu kuanx anpan etíopia uni bépéskabiani kuanx rëkuéankëxa. ²⁴Usaia kuan-mainun ka David anun émanu 'ukë mëu atsínkianti xëkuë rabé mëu anu tsókë 'iakëxa, usai anu tsótan ka, an bërúanti nankë uni ax ami xëputi 'akë manámi anu bërúain kuarukë 'iakëxa. Anuxun bërúain tsóxun iskëxbi ka uni achúshi abákuatsini émami kikuatsini aia

isakëxa, ²⁵usai aia iskin ka 'apu munuma kushin banakin kakëxa. Kakëx ka 'apu kiakëxa:

—Usa kuatsinia ukë ax ka bana upí bëia ukë 'iti 'ikën, èsaia ax kuania isi kimainun ka uni ukë ax 'urama kuatsini uakëxa, ²⁶usaía ukëbëtanbi ka an manánxun bërúankë bëtsi uniribi abákiani kuania iskin an xëkuënu nixun bërúankë uni kuénkénkin kakëxa:

—¿Bëtsi uniribi ka abákuatsini aia! —Usakin kaia kuakin ka anribi sapi ka 'è upí bana bëxuni ukë 'ikë —kixun 'apun kakëxa.

²⁷Èsai kia kuati ka an xëkuë bërúankë uni ax kiakëxa:

—Ax paian rëkuén kuatsini ukë ax ka Aimaas Sadocnën bakë bëchikë ax abákësa kuatsini aia.

—Kia ka ax ka achúshi uni upí sinánñu 'ikë usa 'ixun ka 'è upí bana bëxuni uti 'ikë —kixun sinánkin ka 'apun kakëxa.

²⁸Usa 'ain ka anu nukúkin a 'urama oi ami ñanatí memi bëtiki 'ikin Ahimaasnën 'apu uisa kaina 'ai kixun pain kakëxa:

—Mín 'Ibu Dios ka upíokin rabikë 'iti 'ikën ax mín Dios 'ixun ka. Axa mimi nishkë unikama mín suntárukaman 'anun 'amiaxa.

²⁹Kixuan kakëxun ka. —¿Béná uni Absalón ax kara asábi 'it? —Kixun 'apun ñukákëxa. Ñukákëxun ka Ahimaasnën èsokin kakëxa:

—'Èn kana an mi ñu mëëxunkë Joab an xukëxun suntárukama 'itsaira sharati kia kuan, 'aínbi kana uisai 'i kara usai 'ikania

nuibakinma axa mimi nishkë unikama nuibati 'ai kixun 'unanán, bërí 'apukama këñunbi kamabi nuibatin, 'imainun kamina uikaman kara mi nuibatia atu 'atima 'ain, uikaman kara mi nuibakinma 'atimoia atubëribi 'akananima nuibananin. Bërí kana 'unanin min sinánkëx sapi ka nukamax bamamainun min bëchikë Absalón ax bamatima 'iaxa. ⁷Usa 'ain kamina bërí ëmánxun upíokin min suntáru-kama kuëentanun kati 'ain, usa 'aínbi kana manukimami sinánun Diosan kuamainunbi 'apu 'ikë mi kain, ënë imébi ka uisa min unikama achúshibi ënu mi 'akini bërútima 'ikën. Ësakin min kakëma 'aia min unikamax kuan-këbë kamina bërâma bënë 'aíshmi 'iásamaira tëmëratí 'ain.

⁸Ësokian kakëx ka 'apu David nirukiani kuantankëx anun ëmanu atsínti xëkuënu tsóbuakëxa. Usai anu tsókë kuabiani kuanx ka anua 'apu David tsókë xëkuë a rapasu aín suntárukamax nirakëkankëxa. Usai anu nirakëkin ka kamaxunbi 'apu kakankëxa.

**David Jerusalénnu
kuantëkéan ñuikë bana**

Usai 'imainun ka kamabi Israel suntárukamax atun xubunu abákankë 'iakëxa. ⁹Usa 'ain ka kamabi ñakánu 'ikë Israel unikama atun kuëbikanani kikankëxa: "Apu David an ka numi nishkia filisteo unikaman 'atimoia bi nu 'akinkin iémiakëxa; usa 'aínbi

ka Absalónnëxa ami nishkëx ënë menuax chikíakëxa. ¹⁰Absalón nun 'apu 'itinu anëké ax ka 'akanankë-nuax bamaxa. ¿Usa 'ain karanuna ui kainkin David nun 'apun 'inun 'imitima 'ain?"

¹¹Ësai Israel unikama kikankë ënë bana ka ñuikania aín xubunuxunbi Davidtan kuakëxa. Usa 'ain ka uni sacerdote Sadoc 'imainun Abiatar ësokin atu katánun kixun kakëxa: "Mítsun kamina anu kuanxun Judánu 'ikë unikama aín kushikama abë banakin ñukáti 'ain, uisa kupí kara 'ë 'apu 'imitisa tanibi 'itsaira basia kixun kamina atu ñukati 'ain; ¹²ñukákin kamina ësokinribi kati 'ain, atux kara 'ëx atun 'apu 'iti kuëënia 'ëx kana atun 'aintsi 'ibu 'ain kixun kamina atu kati 'ain."

¹³Kanan ka Amasá aribi ësokin katánun kakëxa: "Míx kamina 'ën 'aintsi 'Ibu 'ain, usa 'aish kamina bërí 'ën suntárukaman kushi 'iti 'ain, míx 'imainun ka Joab ax chikíké 'iti 'ikë kixun ka kamia-këxa. 'Ën mi kakësokin 'aiama ka Diosan uisakin kara 'aia tania usakin 'ë 'atimoti 'ikën."

¹⁴Ësokin kamikin ka Judánu 'ikë unikama kuëënia achúshi unin sinánkësa okinshi sinania kuëentanun kamiakëxa, kamikëx ka kamabi uni asábi ka nun 'apu 'inux ka aín suntárunën kushikamabëbi uti 'ikë kixun atúnribi kamiakëxa.

¹⁵Usakin kamikëx kuanxua kakëx ka 'apu amiribishi kuantëkékin abëa 'ikë unikamabë

kuani Jordán kakë bakanu bëbai kuankëxa. Usai kuanmainun ka Judánu 'ikë unikama atúxribi Guigal ëma anuxun aia bianan, Jordán kakë baka sikatia 'akini kuankankëxa. ¹⁶Kuankëbë ka Simí Gueránën bakë bëchikë Benjamínën rëbúnki Bahurim anu 'ikë axribi bënëkiani Judánu 'ikë unikama kuankëbë anribi 'apu David aia bitsi kuankëxa. ¹⁷Kuankëbë ka Simí a nuibiani Benjamínën rëbúnki mil uni abë kuankëxa. Kuankëbë ka Sibá an ñu mëëxunkë Saúlnën aintsi axribi aín quince bakë bëchikëkama 'imainun an ñu mëëxunkë veinte unikama abë kuankëxa, kuanx ka 'apu David uisa 'aímabi atux pain Jordán kakë baka 'ikë anu bëbakëxa, ¹⁸bëbai ka baka sikakiani Davidtan aintsikama baka sikatia 'akini kuankëxa, usakin 'ax isa abë upí 'iti 'ikë kixun sinánbiani kuankëxa, Kuankëbëa David Jordán kakë baka shitánux 'ikëbëbi ka a bétánain ami ñanati 'ikin, ¹⁹Simín kakëxa:

—'Ën kana mi ësokin kain, 'ë kamina uisabi otima 'ain, 'ën kana mi 'atima banan kakën an mi ñu mëëxunti uni 'ixunbi kana a nètën mi Jerusalénnuax chikíkiani kuankin mi ká bana a kamina sinántima 'ain. 'Imainun kamina 'ë istisama tani 'ëmi nishtima 'ain, ²⁰'ënbi kana 'atimokin kana usakin ñu 'akë kixun 'unani, usa 'ain ka kamabi Josénën rëbúnkikama bërí kana 'ëx irapain mix 'apu 'ikë aia mi bitsi uan. ²¹Èsokin

kaia kuati ka Abisai Sarvian tuá ax kiakëxa:

—¿Uisa 'aish kara Simí ax 'atimokin 'ichakin Diosan kaískë 'ikëbi 'apu ká 'aish bamakë 'itima 'ik? ²²Kiabi ka Davidtan kakëxa:

—jËnë ñux ka mitsun isti ñuma 'ikën, Seruiánën bakë tuákama, 'ëx kana usakinmi 'aisha tankë a kuëëniman! ¿Uisa 'ixun kaina mitsun 'ën 'akë ñu isti 'ain? Bërí kana upíokin 'unanin 'ëx kana Israel unikaman 'apu 'ain, usa 'ain ka israel uni achúshibi bërí nètën bamatima 'ikën. ²³Katankëx ami kikin ka Simí, mi kana asérabi uisabi otima 'ai kixun kakëxa.

²⁴Usakin 'axun ka Mefi-bóset kakë uni Saúlnën xuta aribi aia biakëxa. A nètëan 'apu David Jerusalénnuax abati kuankë a nètëkaman ka nitsibi uisaibi 'ikëma asábi utëkëni, aín taë chukaima 'ianan nashimabi 'iakëxa, usai 'ianan ka aín kuëni kuëtërëkianan, ain chupabi chukaxun pañuima David 'ikë ñu a sinanima 'iakëxa. ²⁵Usa 'ain ka Jerusalénnuax a bitsi kuankë 'apun ñukákëxa:

—Mefi-bóset, ¿Uisakatsi kaina 'ëbë kuankëma 'ain?

²⁶Kixuan kakëxun ka unin kakëxa:

—'Ën ñu mëmikë unin ka 'ë paránxa. 'Ëx kana 'ën niti bëtsikë uni 'ain, usa 'ixun kana 'ëa burro achúshi anu 'irukiani mibë kuani kuanun 'ë tékërëkaxunu kan. ²⁷Aínbi ka usakin 'axumabi, mi paránkin 'ëx isana

'apu 'isatani kixun mi kakëxa. Usa 'ainbi kamina mix 'apu 'aish Diosan ángelsa 'ixun, uisakin kaina 'aisa tani usakin 'ati 'ain. ²⁸Ën aintsi 'ibukamaxa min 'aisa 'ainbi kamina atu 'akima, an ñu mëëxunkë ënë min xubunu-xuinsa pinun kixun kakën. ¿Usa 'ain karana 'ën añu ñu mi ñukáti 'ain? ²⁹Kakëxun ka 'apun kakëxa: —Asabi ka usa 'ain kamina 'itsa banatima 'ain. 'Ën kana mi 'imainun Sibá bërámabi kan me a kamina bëtsin amoküa bimainun amoküa biti 'ain kixun. ³⁰Kakëxunbi ka Mefi-bósetnën kakëxa:

—An ka 'ën xuta Saúlnën me 'ia a kamabi biti 'ikën. 'Aínbi ka 'ën iskëx mixmi uisaibi 'ima upí utékëanx min 'apun xubunu amiribishi 'apu 'itékëni ukë ax kuni asábi 'ikën.

³¹'Imainun ka Barzilai Galaadnu tsókë ax Roguelim kakë ëma anuax uxun 'apu Jordán kakë baka sikáti 'akintankëxun anuxun kuantanun kaxun xuti uaxa. ³²Ax ka kaniakëkë 'aish, ochenta baritia ñu 'iakëxa, an ka 'apu David Mahanaim, kakë ëma anu tsotia kamabi aín piti 'akinkin 'inánkëxa, usa 'aish ka ax ñu ñuira uni 'iakëxa. ³³Usa 'ain ka 'apu Davidtan Barzilai kakëxa:

—'Ëbë kamina Jerusalénnu kuanti 'ain, anuxun kana 'ën mi 'akianan bërúanti 'ain.

³⁴'Aínbi ka Barzilainën kakëxa: —'Ëx kana 'itsama baritiashi tsóti 'ain, usa 'ain kana mibë

Jerusalénnu kuantima 'ain, ³⁵'ëx kana bërí ochenta baritiañu 'ain; usa 'ixun kana pianan xëakin uisa kara 'ain nëish 'ikë tanan, kana ax ka nëish 'ikë kianan ax ka nëishma 'ikë kismabi 'ain; 'imainun kana axa kantakë unikama 'imainun axa kantakë xanukama kantaia kuaisamabi 'ain, usa 'ain kana 'ë bërúain mix atsantima kupí mibë kuantima 'ain. ³⁶Usa 'ain kana Jordán baka shítatishi mibë kuanti 'ain, ¿usa 'ainbi kaina mix 'apu 'ixun min ñu 'inainshikatsi kixun 'ë kain? ³⁷Usa 'ain kana 'ën mi kain, mix 'apu 'ixun kamina 'ën ëmanubi ñui kuantanun 'ë xuti 'ain, anuax ñuia ka 'ën papakama anu maían anubi 'ë mainkanti 'ikën. 'Aínbi ka 'apu 'ikë an mi ñu mëëxunti bëtsi uni ënu 'ikën: ax ka 'ën bëchikë Quimham 'ikën, usa 'ain kamina mix 'apu 'ixun uanxun 'ë min 'axuansaribi okin mix kuëenkë-sabi okin ñu min a 'axúnun 'amiti 'ain. ³⁸Kakëxun ka 'apun kakëxa: —'Ëbë ka Quimham ax kuanti 'ikën, 'ën kana minmi 'ë usakin 'axúnun kakësbiokin a 'axúnti 'ain. 'Axuanan kana a minmi 'ë ñukákë ñukama a 'inánti 'ain.

³⁹Usakin kamainun ka kamabi unikama Jordán kakë baka sika-rakëakëxa. Sikákëbëtan ka 'apun Barzilai kana kuantëkëni kixun kakin achúshi okin bëtsuku kakëxa. Usokin 'axun kuantanun ëbiani ka Barzilai anuaxa ukë 'ain xubunubi kuantëkëankëxa. ⁴⁰Kuantamainun ka 'apu David Guígal kakë anu Quimham a

'imainun Judánu 'ikë aín suntárukamabë kuani, Israel unikaman suntárukama raíribë kuankëxa.

⁴¹ Kuanxa anu 'ain ka kamabi Israel unikaman a isi kuanxun 'apu kakankëxa:

—¿Uisai kara nun aintsi Judánu 'ikë unikamax 'apu 'ikë mi 'ibuaxun bërúanan min aintsi 'ibukamakë-ñunbi atun suntáru rinbianxun Jordán kakë baka sikatia mi 'akini kuankë ax 'iti 'ik? ⁴² Ësokin kaiabi ka Judánu 'ikë unikama atun Israel unikama kakëxa:

—'Apux ka nun aintsi 'ibu 'ikën. Usa 'ain ka a kupínnu mitsubë nishananti ñu 'aíma 'ikën. ¿Nukaman karanuna 'apun piti bixun pian, 'imainun karanuna 'ain ñu nunan 'inun bian?

⁴³ Kia ka Israel unikaman atu kakëxa:

—Nukamax kananuna mapai rabé ñakánuax ukë a 'ain. 'Aínbi kamina mitsux achúshi ñakáratsushi 'ain, usa 'ain kananuna nukamax mitsun aintsi 'ibubi 'ain. ¿Usa 'aínbi karamina mitsux nukamami nishín? ¿Mitsun kaina nukamanu nun 'apu ka nunubi utëkënti 'ikë kiox kikë a sinaniman? Usakian atun kakëxbi ka Judánu 'ikë unikama atuxira 'ati-mati banai Israel unikama 'ikësa-mairai nishi banai kikankëxa.

**David unikama 'atankëx
Dios rabi kanta ñuikë bana**

(Sal 18)

22 ¹ Ësai ka David Dios rabi ami kantakëxa, Saúl 'imainun axa ami nishkë

unikaman 'ati 'ikëbia Diosan iémikë 'aish ka.

² Ësai kiakëxa: Diosan ka 'ë bërúankin 'akianxa, ax ka ami 'ëx katamëkë a 'ikën, usa 'ixun ka ax 'ëmi nishkë unikaman 'aisa taniabi 'ë 'akianxa,

³ mix kamina 'ën Dios 'ain, usa 'aish kamina ami 'ëx katamëkë 'aish mapara chaiira usaribi 'ain, 'imainun kamina axa 'ëmi nishkë unikaman 'ati rabanan ami 'ëx katamëkë manë pará usaribi 'ain, usa 'ixun kamina mix kushiira 'ixun 'ë 'iëmiakën 'imainun kamina ñu chaiirasa 'ëx ami unëtisabi 'ain, 'ianan kamina mix ami 'ëx katamëkë 'ain, usa 'ixun kamina mix chaiira 'ixun 'ë 'iëmiakën ax 'ëmi nishkë unikaman 'ati 'ikëbi. ¡Uni axa 'akanantishi sinánkë unikaman 'aisataniabi kamina 'ë iëmiakën!

⁴ Mix Dios 'ikë mishi rabiti ka asábi 'ikën: ax 'ëmi nishkë unikaman 'aisatankëxun min 'akinun ñukákëxun kamina asérabi 'ë 'akinkin iémian.

⁵ Axa 'ëmi nishkë unikaman 'anuxun bëarabuinkëxun kana uníxa parúmpapa bëchunkin aín bëchunan bikëxun unin kana bamai kixun sinánkësaribi

- okin sinani atumi
 rakuëakën; rakuékin
 kana baka kushin ka 'ë
 bërí bakamioia kixun
 unin sinánkësaribi okin
 sinánkën.
- ⁶ Unian ñuina rënuxun
 nëakësa usaribi tani kana
 uisax karana bamatinuax
 iéti 'ai kixun sinánkën;
 ¡'ianan kana unían ñuina
 anu pakëminuxun ñu
 nanxunkë usoxunribia axa
 'ëmi nishkë unikaman biti
 sinani rakuëakën!
- ⁷ Usai rakuéti bënëti atsanxun
 kana Dios 'ë 'akinun kixun
 ñukákën, usakin 'akëxun
 ka Diosan naínuxunbi 'ën
 bana kuakin 'akiankëxa
 'imainun ka; ¡munuma
 banakin ñukákëxun 'ën
 bana kuakëxa!
- ⁸ Usa 'ain ka ax Dios kushiira
 'ixun me kushiira
 shaíkinun 'imiakëxa:
 'imikëbë ka aín tapúmi-
 ax naíkamë 'ëo shaíkikëbë
 aín bashikamaxribi aín
 tapúmi-axbi shaíkiakëxa;
 usakin ka Dios ax kushiira
 'ixun shaíkinun 'imiakëxa.
- ⁹ Aín rëkinuax ka kuinsa 'inun
 chikíakëxa, aín kuëbitan
 ka an ñu këñukin xaroti tsi
 ëxkusa usaribi chikíakëxa;
 ¡usai 'ika aín kuëbínuax
 tsísa ax xunkakëx 'ikë-
 sai abisi tsuákiakëxa!
- ¹⁰ An ka naíkamë 'ëo
 panarabënun 'imiakëxa.
- ¡Usai 'ikëbë ka kuin
 këxtuira 'uí 'ibunuxa
 túnania 'ikësa a mëu
 ubúakëxa!
- ¹¹ Usai 'ika achúshi ángel
 pëchiñu anu papi-
 ax bënëti-ishi 'ë 'akinun
 uakëxa; usai ka achúshi
 'isakaxa aín pëchi ñashi
 'aish suñun bënëti-ishi
 nuankiani kuankësa usai
 'inun 'iakëxa.
- ¹² Mix kamina 'uñe
 'ibunuxa kuin timéti
 tunankuatsinkësa mëu
 'iakën, usai 'ika anu 'itia
 chupa këxtú xubusa okin
 'akë usa mëu 'iankën.
- ¹³ Anua ax 'ikë anuaxa kaná
 kamë 'ëo banaru-
 aia 'ikë-
 sai 'ikëbë ka naínuax
 'aisamaira 'uñe 'ibúkë-
 sari 'i tsi ëxku rërëki-
 buakëxa.
- ¹⁴ Usai 'ikëbëtan ka naínuaxa
 kanákamë 'ëo banakë-
 sari munuma banakin aín
 bana kuanun Diosan nu
 kuamiakëxa:
- ¹⁵ an ka unían aín pia ñu 'akin
 nikësokinshi 'akin kaná
 banakësa 'itánun banakin
 axa 'ëmi nishkë unikama
 ratuti abátanun 'imiakëxa.
- ¹⁶ Aín banáinshi ka Diosan
 xunkakësa okinshi axa
 'ëmi nishkë unikama
 'aisatankëxa, min kamina
 parúmpapa 'ukëmëu 'ikë
 ñukama 'imainun uinu
 kara naí sënëankëxa, axbia
 istisa 'itánun 'imiakën, axa

- usai banakëbëishi 'ianan
ka aín kushia usai 'inun
'imiakëxa.
- 17 Diosan ka 'è 'akinkin
naínuxunbi aín mëkënan
birukësa okin anua bitima
parúmpapa nèbétsinua 'è
iémiakëxa.
- 18 An ka axa 'èmi nishkë uni
kushiirabu an 'ati 'ikëbi
'è iémiakëxa, atun ka 'è
istisama tankëxa usa 'aish
ka 'ësama kushiirabu
'iakëxa.
- 19 Atux ka 'ëbë 'akanankëxa
'ëx 'aisama ñu inuti
tëmërakëbëbi. 'Aínbi ka
Diosan usakin atu 'aiabi 'è
nuibakin 'akiankëxa:
- 20 an ka 'è iémikin upíokin
'akiankëxa; jusa 'ixun ka
an 'è nuibakëxa!
- 21 Diosan ka 'è upíokin
'akinkin 'itsaira 'akianxa
'ën kana añu kara an iskëx
asábi 'ikë ashi 'an. Usa
'ixun ka unían nun ñu
'inankësa usaribi okin 'è
upíokin ñu 'aia 'akianxa,
- 22 'ën kana añu 'anun kara 'è
kaia ashi 'axunkin aín
bana kuakëmasa 'ixun
ñu 'atima 'akin aín bana
kikësama okin 'axunkinma
kana juínsaranbi 'ën
Diosan bana ënkëma 'ain!
- 23 'Ën kana kamabi aín bana
kuënëokama kikësabiokin
'ain; jusa 'ain kana
uínsaranbi aín bana 'ati
manukin ënkëma 'ain!
- 24 'Ëx kana Diosan kakësa
'oíshi ñu 'atima 'aíma
tsóakën; usai 'ikana 'atima
ñu 'atimi rakuëakën.
- 25 Diosan ka 'è 'itsaira 'akianxa
an kakësokinshi añu kara
upí 'ikë a 'aia iskin.
- 26 Dios mix kamina min
kikësabiokin ñu 'anan uin
kara min kakësabiokin 'aia
aribi usabi okin 'akinin,
'imainun kamina uin kara
min kakësama okin 'aima
aribi 'ásabiokin 'akinin,
- 27 Dios min kamina uin
kara këmëi banakinma
mix kikësokin 'aia ashi
'akianan uix kara këmëirai
banaia a bëtsiokin nanin.
- 28 Mín kamina axa 'akinsa
unikama ashi iénun
'akinin, 'aínbi kamina
uix kara këruti banaia a
unikaman sinan 'unánkin
'aisama min isin.
- 29 Dios min kamina 'ëx upitax
tsóti kuëñun 'imían; 'ën
'Ibu Dios min kamina axa
'èmi nishkë unikaman 'ati
'ikëbi achúshi tirísa 'ixun
'è bërúankën.
- 30 Mínmi 'akinkëxun kana axa
'èmi nishkë unikama 'akin
atun ëmanubi bëbarukin
anuan atun ëma bëararakë
abi rurupakin amia unéti
'aíma 'itánun 'axun
sinánkasmaia atu këñuti
'ain.
- 31 'Ën 'Ibu Dios min akë
kamabi ñux ka upíira

- 'ikën; minmi 'ë 'akinkë
 an ka 'ë kuëemia,
 min kamina uix kara
 mimi katamëtia a
 unikama upíokin 'akinin
 suntárunëxa aín manë
 pará ami katamëké usaribi
 'itánun.
- 32 ¿Uix kara Diosaribi 'iti 'ik?
 ¿Anu kara Diosaribi bëtsi
 dios an nu 'akinti 'ik?
- 33 Dios ax ka ami 'ëx katamëké
 kushiira a 'ikën, usa
 'ixun ka an 'ëx 'akánanti
 'unainra 'inun 'imiakëxa
 ax ka 'ëx upitax tsóti
 kuëenia,
- 34 an ka bënëtishi abánun 'ë
 kushi 'inania achúshi
 chaxux uni isbiani
 abákësa usaribiti 'inun,
 'imianan bashi manan
 anuaxbi uisaibi 'iaxma
 'inun 'ë 'imia,
- 35 an ka uisai karana 'akánanti
 'ai kixun 'ë 'unánmiakëxa,
 'imainun ka anun axa
 'ëmi nishké unikama
 'anux 'ën kanti xo bëëkai
 kushiti kushiñu 'inun 'ë
 'imiakëxa.
- 36 “Min kamina axa 'ëmi
 nishké unikaman 'ati
 'ikëbi bërúankin 'ë
 'akiankën; usa 'ixun
 kamina mix kushiira 'ixun
 'ë bërúanti 'ain.
- 37 Min kamina axa 'ëmi
 nishké unikaman anuxun
 nuikëx anun abáti bai upí
 'inun 'imiakën, usokin
 'akinkëxma abatibi
 rashkikuaiianx nipakëtia
 ka axa 'ëmi nishké
 unikaman bitankëxun 'ë
 'akë 'itsíanxa.
- 38 Axa 'ëmi nishké unikama
 abatia nuibianxun kana
 atu nukuxun 'akin
 këñukin 'akën, usokin
 'akin kana achirabi
 kuaintanuma 'akin
 këñubëtsini 'ën 'ikëñubi
 uakën.
- 39 ¡Usokin 'akin kana axa
 'ëmi nishké unikama
 këñukin 'akën! ¡Këñuxun
 kana tukapaxun
 buküankën, usokëx ka an
 'ë ubiotëkënti uni 'aíma
 'iakëxa: usokin kana 'ën
 taën amákësa okinshi
 kupitanuma 'akën!
- 40 Mín kamina 'akanania
 'ë kushiokën, usokin
 kamina a unikamaxa 'ëmi
 rakuéñun 'imiakën,
- 41 'imianan kamina axa 'ëmi
 nishké unikama abámikin
 'anun 'ë 'amiakën.
 'Amikëxun kana achirabi
 nitánuma a unikama
 këñukin 'akën.
- 42 'Akëxun ka uin kara 'akinti
 'ikë kixun atun bariakëxa;
 barikëxunbi ka uínbi
 'akianma 'ikën, usokëxun
 ka an 'akinun kixun Dios
 ñukákankëxa ñukákëxunbi
 ka 'akianma 'ikën.
- 43 ¡Usokin kana atu maërakatia
 me kupúkë tákikëσαι

- 'ia nētétanun 'akèn,
 'akin kana atu kēñukin
 unían anun nikin me tēi
 amákëxa chékikë usai
 'itánun 'akèn!
- 44 Min kamina 'ën kaibunëxbia
 'ë 'akatsikiax kikëbëtanbi
 'ë 'akiankën, min kamina
 'ëx Israel unikaman 'apu
 'ianan 'ën uínsaranbi
 'unánkëma unikaman 'ë
 ñu mëëxunun 'amiakën.
- 45 Usa 'ixun ka bëtsi menu
 tsókë unikaman 'ëx atun
 'apu 'ixun 'akinkëxun añu
 'anun karana kai usakinbi
 'akankëxa,
- 46 bëtsi menu tsókë unikamax
 ka 'ëbë 'akánanti sinaxbi
 amiribishi rakuéakëxa,
 usai 'ika uinu kara unëaxa
 anuaxbi chikiküatsini
 rakuétan bamai 'ëmi
 katamëti ukankëxa.
- 47 Dios ax ka chuámarua
 bërámabi 'iá 'aish, usabi
 'ikën usa 'ixun ka an 'ë
 'akinia, 'ën Dios ax ka
 an 'ë bërúanan asérabi
 'akinkë a 'ikën.
- 48 Ax ka Dios axa 'ëmi nishkë
 unikama 'anun 'ë 'akinkë
 a 'ikën, 'imainun ka 'ën
 raíri ëmakaman 'apu 'ixun
 atu 'akinun 'imiakëxa.
- 49 An ka axa 'ëmi nishkë
 unikama bana kuakëma
 akaman 'akatsiabi iëmikin
 'ë 'akian a 'ikën ;Dios min
 kamina an bënëkinshi
 'akánanti sinánkë

unikaman 'akatsiabi 'ë
 'akiankën!

- 50 Usa 'ain kana kamabi menu
 'ikë unikaman kuamainun
 min anë rabi ësai kantati
 'ain.
- 51 Min kamina axa 'ëmi nishkë
 unikama 'itsokin 'anun 'ë
 'amiakën, minbi 'apu 'inun
 'ë kaisa 'ixun; kamina 'ë
 nuibakësaribi okin 'ën
 rëbúnkikamaribi xëniubua
 'aínbi nuibati 'ain.”

David anuishi
 sënëni banai kia

- 23** ¹ Ënë ka anuishi sënënia
 David kanta bana 'ikën:
 'Ëx kana David Jesé kakë
 uni aín bakë bëchikë 'ain,
 aka Diosan uni sinánñuira
 'inun 'imiakëxa,
 a ka Israel kaman 'apu 'inun
 aín xuta Jacobnën rabia
 Dios anbi kaisakëxa,
 ax ka Israel kaman Diosmi
 upiti sinani kantairakë
 uni 'ikëa Israel kaman
 'unánkë a 'ain. Usa 'aish
 kana ësai banai kin.
- ² Èsai 'ëx banakë ax ka 'ënbi
 sinanx 'ikëma 'ikën ax
 ka Diosan bëru ñunshin
 an 'ë sinánmikëx banakë
 'ikën, uisai kinun kara 'ë
 sinánmia usaibi ki kana
 kantain.
- ³ Israel kaman Dios ax ka ësai
 kíaxa:
 An Israel kama 'akinkë Dios
 an ka 'ë ësokin kakëxa:

An unikama aín 'apu 'ixun
 'akinti ax ka uisa ñu
 'atimabi 'akëma 'iti 'ikën,
 usa 'ixun ka Diosan
 kuënkësabi okin unikama
 'akinti 'ikën,
 4 'akinkëx ka pékarakëma
 'aínshi nëtë upíira iskësa
 usaribi 'ianan,
 barin urukin
 pékabëtsinkëbëa naínu
 kuin 'aíma 'ikë usaribi
 'ianan,
 'uñe 'ibúkin me chabókëbëa
 ñu bërúkama kookë
 usaribiti 'iti 'ikën.
 5 Usa 'ain ka 'ën
 rëbúnkikamax Diosanbi
 bërúankë unibu 'iti 'ikën,
 an ka ëbëtan achúshi
 ñu sinántëkëntima okin
 'akëxa, anbi ka usokin 'ati
 sinánkëxa usa 'ixun ka

an kikësokinbi 'ati 'ikën.
 'Akin ka axa 'ëmi nishkë
 unikamabë 'akanankin
 'ën 'anun 'ë 'amiti 'ikën,
 'amianan ka kamabi 'ën
 'aisatankë ñukamaribi
 'anun 'ë 'amiti 'ikën.
 6 'Aínbi ka kamabi unían
 'atima ñu 'atishi kuënkë
 unikama ax muxaño
 i usaribi 'ikë anuaxa
 këñunun amo bukúnkë
 usaribi a unikamax 'iti
 'ikën
 usa 'ikë ka unin mëkënan
 mëëkinmabi isëshikësa
 usaribi 'iti 'ikën.
 7 Usa 'ikë ka muxa a mëkënan
 mëëkinma anun biti
 manë xëtokë 'akë anun
 bixun anuxun xaroti anu
 timëtankëxun 'aimaia
 këñutanun xaroti 'ikën.